

10/5/2023

LLB sem-VI

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

Q.P. 84261

[Time: 2 Hours]

[Marks: 60]

- NB: 1. All questions are compulsory with internal choice within the question.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Answer not in more than two sentences. (Any Six)

1. What is the meaning of Conflict of Laws? (12)
2. What is Foreign Judgment?
3. What are remedies available to parties for breach of Contract?
4. What do you mean by domicile of dependency?
5. Who is considered as Testamentary Guardians?
6. What is Muta Marriage?
7. What do you mean by Khula?
8. What is Private International Law?
9. What is Action in Personam? Give Examples?
10. State the different kinds of divorce under Muslim Law?

Q.2) Short Notes (Any Two)

1. Kinds of Jurisdiction. (12)
2. Capacity to Contract.
3. Adoption by Foreign Parents.
4. Rome Convention.

Q3) Situational Problems (Any Two)

1. A domiciled Frenchman married in England a domiciled English woman without first obtaining the necessary consent of his parents to the marriage. Consent of parents in English law is treated as a formality to be governed by the law of the place of the celebration and the English rule as to consent did not apply in this case to the Frenchman who was over the English age of majority. According to the French law; consent of parents under the circumstances of the case was regarded as an essential for the lack of such consent a French court annulled the marriage.
(a) Will the English Court give effect to the decree of the French Court?
(b) What is the name of the case? (12)
2. An English ship had collided with a pier in Spanish territorial waters. Two owners of the Spanish pier brought an action in the English courts against the English ship owners. Under Spanish law, ship-owners were not liable for the negligence of their servants who were navigating the ship.
(a) What is meant by "double actionability".
(b) Did the English Court hold the English ship owners liable for the tort as per this principle? Why?
(c) Name the case.

84261

Page 1 of 4

7394054612263F4C72B9AD8255DFE90F

10/5/2023

LLB Sem - VI

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

G.P. 84261

3. A bill of lading was issued in respect of goods shipped abroad a Nova Scotian ship to be carried from Newfoundland to New York between residents in those countries provided that it was governed by English law.
- (a) What was held in this case?
 - (b) What is the name of the case?

Q.4) Answer the following (Any Two)

- 1. Explain the concept of Domicile and state its various kinds? (24)
- 2. Explain immunity from jurisdiction to foreign state, diplomats and international organization?
- 3. Describe jurisdiction and choice of law in context of Divorce and Judicial Separation?
- 4. Explain the concept of Status in detail?

10/5/2023

ULB Sem-VI

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

a.p. 84261

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

सूचना: १. प्रश्नामध्ये अंतर्गत निवडीसह सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

१. एक - दोन वाक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही सहा)
१. कायद्याच्या संघर्षाचा अर्थ काय आहे?
२. विदेशी न्यायनिर्णय म्हणजे काय?
३. कराराचा भंग करण्यासाठी पक्षांना कोणते उपाय उपलब्ध आहेत?
४. अवलंबित्वाचा अधिवास म्हणजे काय?
५. टेस्टमेंटरी गार्डियन्स म्हणून कोणाला मानले जाते?
६. मुता विवाह म्हणजे काय?
७. खुला म्हणजे काय?
८. खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा काय आहे?
९. वैयक्तिक कारवाई म्हणजे काय? उदाहरण द्या.
१०. मुस्लिम कायदांतर्गत विविध प्रकारचे घटस्फोट सांगा?
२. थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)
१. अधिकार क्षेत्राचे प्रकार.
२. करार करण्याची क्षमता.
३. परदेशी पालकांकडून दत्तक घेणे.
४. रोम अधिवेशन.
३. परिस्थितीविषयक समस्या (कोणतेही दोन)
१. एका निवासी फ्रेंचाने इंग्लंडमध्ये एका अधिवासित इंग्लिश स्त्रीशी लग्नासाठी प्रथम त्याच्या पालकांची आवश्यक संमती न घेता विवाह केला. इंग्रजी कायद्यात पालकांची संमती ही उत्सवाच्या ठिकाणाच्या कायद्याद्वारे शासित होण्याची औपचारिकता मानली जाते आणि इंग्रजी नियमानुसार या प्रकरणात संमती लागू होत नाही, ज्याचे वय इंग्रजी वयापेक्षा जास्त होते. फ्रेंच कायदा; अशा संमतीच्या कमतरतेसाठी खटल्याच्या परिस्थितीत पालकांची संमती अत्यावश्यक मानली जात असे, फ्रेंच न्यायालयाने विवाह रद्द केला.
(अ) इंग्लिश न्यायालय फ्रेंच न्यायालयाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करेल का?
(ब) खटल्याचे नाव काय आहे?

84261

Page 3 of 4

7394054612263F4C72B9AD8255DFE90F

10/5/2023

LLB Sem-VI

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

Q.P. 84201

२. एक इंग्रजी जहाज स्पॅनिश प्रादेशिक पाण्यात एका घाटावर आदळले होते. स्पॅनिश घाटाच्या दोन मालकांनी इंग्रजी जहाज मालकांविरुद्ध इंग्रजी न्यायालयात कारवाई केली. स्पॅनिश कायदानुसार, जहाजावर नेव्हिगट करणारया त्यांच्या नोकरांच्या निष्काळजीपणासाठी जहाज मालक जबाबदार नव्हते.

(अ) "दुहेरी क्रियाक्षमता" म्हणजे काय.

(ब) इंग्लिश न्यायालयाने या तत्त्वानुसार इंग्रज जहाज मालकांना टोर्टसाठी जबाबदार धरले का? का?

(क) केसचे नाव सांगा.

३. त्या देशांतील रहिवाशांच्या दरम्यान परदेशात पाठवलेल्या नोव्हा स्कॉशियन जहाजाला न्यूफाउंडलॅंडहून न्यूयॉर्कला नेल्या जाणारया मालाच्या संदर्भात एक बिल ऑफ लॅडिंग जारी केले गेले इंग्रजी कायदाने शासित.

(अ) या प्रकरणात काय होते?

(ब) खटल्याचे नाव काय आहे?

४. खालील पेकी कोणतेही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा.

(२४)

1. अधिवासाची संकल्पना स्पष्ट करा आणि त्याचे विविध प्रकार सांगा?

2. अधिकार क्षेत्रापासून परकीय राज्य, मुत्सद्दी आणि आंतरराष्ट्रीय यांना प्रतिकारशक्ती स्पष्ट करा संघटना?

3. घटस्फोट आणि न्यायिक विभक्ततेच्या संदर्भात अधिकार क्षेत्र आणि कायद्याच्या निवडीचे वर्णन करा?

4. स्थिती ही संकल्पना तपशीलवार सांगा?

[Time: 2 Hours]

[Marks: 60]

- NB: 1. All questions are compulsory with internal choice within the question.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Answer not in more than two sentences. (Any Six) (12)

1. What is Zihar?
2. What is Foreign Judgment?
3. What is the minimum age of marriage in India?
4. What is meant by Domicile of Origin?
5. What are the essential features of a Void Marriage?
6. Who is considered as Testamentary Guardians?
7. What are remedies available to parties for breach of Contract?
8. What is Private International Law?
9. What is Action in Personam? Give Examples?
10. State the different kinds of divorce under Muslim Law?

Q.2) Short Notes (Any Two) (12)

1. Concept of Status.
2. Custody of Minor Child.
3. Muta Marriage.
4. Rome Convention.

Q.3) Situational Problems (Any Two) (12)

1. The Nigerian Muslim man, aged 26, entered into potentially polygamous marriage in Nigeria with a Nigerian girl, aged 13, the marriage being valid by Nigerian law. Shortly thereafter the couple moved to and cohabited in England.
 - (a) What do you mean by ante-nuptial domicile?
 - (b) Is the marriage of the couple invalid? Why?
2. American court passed on ex-parte interlocutory custody order in favour of the father of a 08 year old boy. The mother was unhappy with the decision. She removed the child from U.S.A and came with him to New Delhi.
 - (a) What is the basic Purpose of custody order?
 - (b) What is the name of International Convention to check abduction of child from custody of other parent? Has India signed the Convention?
3. A ship owned by the Indians was chartered by the Italian shippers to carry some electronic goods from Italy to India. Payment of freight was to be made in Italy. However, Indian owners were sued for short delivery and damages to the goods.
 - (a) Will the contract be governed by the Indian or Italian Law?
 - (b) Can the parties to contract choose a particular law in case of breach of contract?

Q.4) Answer the following (Any Two) (24)

1. What is Conflict of Law? Trace its history and development?
2. Explain immunity from jurisdiction to foreign state, diplomats and international organization?
3. Explain Indian law on domicile? How can domicile of choice be acquired and lost?
4. Examine the four main theories as to capacity to contract?

15/11/22

Sem VI (New)

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

QP 84 260

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

सूचना: १. प्रश्नामध्ये अंतर्गत निवडीसह सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उज्वीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

१. एक – दोन वाक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही सहा)

(१२)

१. जिहार म्हणजे काय?
२. विदेशी न्यायनिर्णय म्हणजे काय?
३. भारतात लग्नाचे किमान वय किती आहे?
४. मूळ अधिवास म्हणजे काय?
५. निरर्थक विवाहाची आवश्यक वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
६. टेस्टमेंटरी गार्डियन्स म्हणून कोणाला मानले जाते?
७. कराराचा भंग करण्यासाठी पक्षांना कोणते उपाय उपलब्ध आहेत?
८. खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा काय आहे?
९. वैयक्तिक कारवाई म्हणजे काय? उदाहरण द्या.
१०. मुस्लिम कायद्यांतर्गत विविध प्रकारचे घटस्फोट सांगा?"

२. थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

(१२)

१. स्थितीची संकल्पना.
२. अल्पवयीन मुलाचा ताबा.
३. "मुटा" विवाह.
४. रोम अधिवेशन.

३. परिस्थितीविषयक समस्या (कोणत्याही दोन)

(१२)

१. २६ वर्षांच्या नायजेरियन मुस्लिम पुरुषाने नायजेरियात संभाव्य बहुपत्नीक विवाह पद्धती प्रमाणे १३ वर्षांच्या नायजेरियन मुलीशी विवाह केला. सदर विवाह नायजेरियन कायदानुसार वैध आहे. त्यानंतर लवकरच हे जोडपे इंग्लंडमध्ये राहायला गेले आणि एकत्र राहू लागले.

(अ) विवाहपूर्व अधिवास म्हणजे काय?

(ब) जोडप्याचा विवाह अवैध आहे का? कारणे लिहा?

15/11/22

Sem VI (New)

QP: 84268

Paper / Subject Code: 35613 / Conflict of Laws.

२. अमेरिकन कोर्टाने ८ वर्ष मुलाच्या वडिलांच्या बाजूने पूर्वपक्षीय इंटरलोक्यूटी ताबा आदेश दिला. सदर निर्णयावर आई नाराज होती. ति मुला सोबत U.S.A मधून निघून त्याच्यासोबत नवी दिल्लीला आली.
- (अ) ताबा आदेशाचा मूळ उद्देश काय आहे?
- (ब) इतर पालकांच्या ताब्यातून मुलाचे अपहरण रोखण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय अधिवेशनाचे नाव काय आहे? भारताने या करारावर स्वाक्षरी केली आहे का?
३. भारतीयांच्या मालकीचे जहाज इटलीतून भारतात काही इलेक्ट्रॉनिक वस्तू वाहून नेण्यासाठी इटालियन शिपायांनी भाडेत्वावर घेतले होते. मालवाहतुकीचे पेमेंट इटलीमध्ये करायचे होते. तथापि, भारतीय मालकांवर लहान डिलिव्हरी आणि मालाचे नुकसान केल्याबद्दल खटला भरण्यात आला.
- (अ) सदर करार भारतीय किंवा इटालियन कायद्याद्वारे नियंत्रित केला जाईल का?
- (ब) कराराचा भंग झाल्यास करार करणारे पक्ष विशिष्ट कायदा निवडू शकतात का?

४. खालील पेकी कोणतेही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा.

(२४)

१. कायद्याचा संघर्ष म्हणजे काय? त्याचा इतिहास आणि विकासाचा मागोवा घ्या?
२. अधिकार क्षेत्रापासून परकीय राज्य, मुत्सदी आणि आंतरराष्ट्रीय यांना प्रतिकारशक्ती स्पष्ट करा संघटना?
३. अधिवासावरील भारतीय कायद्याचे स्पष्टीकरण द्या? पसंतीचा अधिवास कसा मिळवला आणि गमावला जाऊ शकतो?
४. करार करण्यासाठी असलेल्या चार मुख्य सिद्धांतांचे परीक्षण करा?

15/11/22

Sem ~~H~~ X

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

- Please check whether you have got the right question paper.
- NB: 1. All questions are compulsory with internal choice within the question.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer not in more than two sentences.

1. What is the meaning of Conflict of Laws? (20)
2. What is Civil Death?
3. What is the minimum age of marriage in India?
4. What is meant by Domicile of Origin?
5. What are the essential features of a Void Marriage?
6. Define Adoption?
7. Who is considered as Natural Guardians?
8. Write any two subject matter of Private International Law?
9. What is Restitution of Conjugal Rights?
10. State the different kinds of divorce under Muslim Law?

Q2) Short Notes (Any Four)

1. Zihar. (20)
2. Capacity to Contract.
3. Rome Convention.
4. Muta Marriage.
5. Testamentary Guardians.
6. Principle of Lex Fori.

Q3) Situational Problems (Any Two)

1. The Nigerian Muslim man, aged 26, entered into potentially polygamous marriage in Nigeria with a Nigerian girl, aged 13, the marriage being valid by Nigerian law. Shortly thereafter the couple moved to and cohabited in England. (12)
 - (a) What do you mean by ante-nuptial domicile?
 - (b) Is the marriage of the couple invalid? Why?
2. A bill of lading was issued in respect of goods shipped abroad a Nova Scotian ship to be carried from Newfoundland to New York between residents in those countries provided that it was governed by English law.
 - (a) What was held in this case?
 - (b) What is the name of the case?
3. A ship owned by the Indians was chartered by the Italian shippers to carry some electronic goods from Italy to India. Payment of freight was to be made in Italy. However, Indian owners were sued for short delivery and damages to the goods.
 - (a) Will the contract be governed by the Indian or Italian Law?
 - (b) Can the parties to contract choose a particular law in case of breach of contract?

15/11/22

BLS Sem X (old)

Paper / Subject Code: 35801 / Conflict of Laws.

QA: 10632

Sem X

Q4) Answer the following (Any Four)

(48)

1. Describe jurisdiction and choice of law in context of Divorce and Judicial Separation?
2. Define and trace the history of Private International Law?
3. Explain Indian law on domicile? How can domicile of choice be acquired and lost?
4. When can a foreign judgment be enforced and recognized? Explain the relevant provisions from the code of Civil Procedural Laws?
5. Critically discuss the Foreign Court Concept?
6. Explain the concept of Status in detail?

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. प्रश्नामध्ये अंतर्गत निवडीसह सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

१). एक - दोन वाक्यात उत्तर लिहा.

(२०)

१. कायद्याच्या संघर्षाचा अर्थ काय आहे?
२. नागरी मृत्यू म्हणजे काय?
३. भारतात लग्नाचे किमान वय किती आहे?
४. मूळ अधिवास म्हणजे काय?
५. निरर्थक विवाहाची आवश्यक वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
६. दत्तक या संकल्पनेची व्याख्या लिहा.
७. नैसर्गिक पालक कोणास मानले जाते?
८. खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे कोणतेही दोन विषय लिहा?
९. विवाह पुनर्स्थान अधिकार म्हणजे काय?
१०. मुस्लिम कायद्यांतर्गत विविध प्रकारचे घटस्फोट सांगा?

२). थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणतेही चार)

(२०)

१. जिहार
२. करार करण्याची क्षमता.
३. रोम अधिवेशन.
४. "मुटा" विवाह.
५. टेस्टमेटरी गार्डियन्स.
६. 'लेक्स फोरइ' तत्व

३). परिस्थितीविषयक समस्या (कोणत्याही दोन)

(१२)

१. २६ वर्षांच्या नायजेरियन मुस्लिम पुरुषाने नायजेरियात संभाव्य बहुपत्नीक विवाह पद्धती प्रमाणे १३ वर्षांच्या नायजेरियन मुलीशी विवाह केला. सदर विवाह नायजेरियन कायदानुसार वैध आहे. त्यानंतर लवकरच हे जोडपे इंग्लंडमध्ये राहायला गेले आणि एकत्र राहू लागले.

(अ) विवाहपूर्व अधिवास म्हणजे काय?

(ब) जोडप्याचा विवाह अवैध आहे का? कारणे लिहा?

२. परदेशात पाठवलेल्या मालाच्या संदर्भात एक बिल ऑफ लॅडिंग जारी करण्यात आले होते एक नोव्हा स्कॉशियन जहाज जे न्यूफाउंडलँड ते न्यूयॉर्कला नेले जाईल त्या देशातील रहिवाशांमध्ये जर ते इंग्रजी कायद्याद्वारे शासित असेल.

(अ) या प्रकरणात काय निर्णय दिलेला होता?

(ब) सदर खटल्याचे नाव काय आहे?

15/11/22

QP: 10632

३. भारतीयांच्या मालकीचे जहाज इटलीतून भारतात काही इलेक्ट्रॉनिक वस्तू घेऊन जाण्यासाठी इटालियन शिपर्सनी भाडेत्वावर घेतले होते. मालवाहतुकीचे पेमेंट इटलीमध्ये करायचे होते. तथापि, भारतीय मालकांवर लहान डिलिव्हरी आणि मालाचे नुकसान केल्याबद्दल खटला भरण्यात आला.

(अ) सदरचा करार भारतीय किंवा इटालियन कायद्याद्वारे नियंत्रित केला जाईल?

(ब) कराराची भंग झाल्यास करार करणारे पक्ष विशिष्ट कायदा निवडू शकतात का?

४). खालील पेकी कोणतेही चार प्रश्नांची उत्तर लिहा.

(४८)

१. घटस्फोट आणि न्यायिक विभक्ततेच्या संदर्भात अधिकार क्षेत्र आणि कायद्याच्या निवडीचे वर्णन करा?
२. खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याची परिभाषा व इतिहास लिहा ?
३. अधिवासावरील भारतीय कायद्याचे स्पष्टीकरण द्या? पसंतीचा अधिवास कसा मिळवला आणि गमावला जाऊ शकतो?
४. परदेशी निर्णय कधी लागू केला जाऊ शकतो आणि कधी ओळखला जाऊ शकतो? दिवाणी प्रक्रिया संहिते मधील संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा?
५. परदेशी न्यायालयाची सिद्धांत टीकात्मक स्पष्ट करा.
६. स्थिती ही संकल्पना तपशीलवार सांगा?

23/05/2022

LLB Sem - VI

Q.P. Code - 91946

BLB Sem - X

Set B of Conflict of Law

1. Renvoi is a French word which means- / रेनवोई हा एक फ्रेंच शब्द आहे ज्याचा अर्थ -

- Agreement between the parties / पक्षांमध्ये करार
- Jurisdiction of Court / न्यायालयाचे कार्यक्षेत्र
- Choice of Law / कायद्याची निवड
- To send back or return / परत पाठविणे किंवा परत करणे

2. Lex causae means- / लेक्स causae म्हणजे

- Law of domicile / अधिवास कायदा
- Law of the place where the contract is made / ज्या ठिकाणी करार करण्यात आला आहे त्या ठिकाणचा कायदा
- Law of the place where the contract is performed / ज्या ठिकाणी करार पूर्ण केला आहे / करार पूर्ती केली आहे, त्या ठिकाणचा कायदा
- The Choice of law / कायद्याची निवड

3. Private International Law is a diversity of positive laws (with each territory having its laws) and thus it is essential to mark each in a separate outline to fix the area of authority. Who said this...? / खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा

23/05/2022

LLB Sem-VI

BL8 Sem-X

Conflict of Laws

A.P.

91946

सकारात्मक कायद्यांची विविधता आहे (प्रत्येक प्रदेशासह त्याचे कायदे आहेत) आणि अशा प्रकारे प्राधिकरणाचे क्षेत्र निश्चित करण्यासाठी प्रत्येकास स्वतंत्र रूपरेषा चिन्हांकित करणे आवश्यक आहे. हे कोण म्हणाले...?

- Austin/ ऑस्टिन
- Sutherland / सदरलँड
- Savigny/ साविगनी
- Kant/ कांत

4. Section 11 of the Foreign Marriages Act, 1969 deals with- / परदेशी विवाह कायद्या, १९६९ चे कलम ११ _____ हाताळते.

- Solemnization of marriage/ विधिपूर्वक विवाह लावणे
- Divorce/ घटफोस्ट
- Maintenance/ निर्वाह खर्च
- Custody of child/ अपत्याचा ताबा

5. The validity of marriage is determined by- / विवाहाची वैधता _____ ने निश्चित केली जाते.

- The place of birth/ जन्म-ठिकाण
- The place of occupation/ व्यवसायाचे ठिकाण

Conflict of Law

c) The place where marriage has been solemnized/ जेथे विधिवत
विवाह झाला ते ठिकाण

d) The place of residence / राहण्याचे ठिकाण

6. What is the expansion of UNIDROIT? / युनिट्रोइटाचा विस्तार काय आहे?

a) International Law on Universal Private Law/ सार्वत्रिक खाजगी
कायद्यावरील आंतरराष्ट्रीय कायदा

b) Unification of Private Law by International Institutions /
आंतरराष्ट्रीय संस्थांद्वारे खासगी कायद्याचे एकीकरण

c) International Institute for the Unification of Private Law / खासगी
कायद्याचे एकीकरण करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय संस्था

d) Universal Private International Law Institute / वैश्विक खाजगी
आंतरराष्ट्रीय कायदा संस्था

7. Which of these following statements is incorrect? / खालीलपैकी कोणते

विधान चुकीचे आहे ?

a) The Application of Private international law depends upon the
personal status of the person / खासगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याची
प्रयोज्यता व्यक्तीच्या वैयक्तिक स्थितीवर अवलंबून असतो.

b) The status of the person can be determined based on Nationality, Citizenship, and domicile of the person / राष्ट्रियत्व, नागरिकत्व आणि व्यक्तीच्या अधिवास यावर आधारित व्यक्तीची स्थिती निश्चित केली जाऊ शकते.

c) A juristic person has no status in Private International Law / विधीकल्पित व्यक्तीस खासगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यात कोणताही दर्जा नसतो.

d) The Status of Juristic Person can be determined based on Municipal Laws / विधीकल्पित व्यक्तीचे स्थान महानगरपालिका कायद्याच्या आधारे निश्चित केले जाऊ शकते.

8. Private International law is also called? / खासगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यालाही म्हणतात?

a) Personal law / वैयक्तिक कायदा

b) Conflict of laws / कायद्यांचा संघर्ष

c) International Human Rights Law / आंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क कायदा

d) Law of Jurisdiction / अधिकारक्षेत्राचा कायदा

9. Mr. Yadav had instituted a divorce proceeding in a foreign court in whose jurisdiction the applicant has never lived. He made a false representation that He was a bona fide resident of that State. Can the decree be enforced in India? / श्री. यादव यांनी परदेशी न्यायालयात घटस्फोटाची प्रक्रिया सुरू केली होती, ज्याच्या अधिकारक्षेत्रात अर्जदार कधीही राहिला नाही. मी त्या राज्याचा प्रामाणिक रहिवासी आहे, असे खोटे निवेदन त्यांनी केले. हा हुकूम भारतात लागू करता येईल का?

a) The decree is enforceable because the Indian court has no right to discuss the competence of foreign decrees. / हा हुकूम अंमलात आणण्यायोग्य आहे कारण परकीय हुकुमांच्या क्षमतेवर चर्चा करण्याचा भारतीय न्यायालयाला कोणताही अधिकार नाही.

b) The decree is not enforceable because foreign court had no territorial jurisdiction / हुकुमाची अंमलबजावणी योग्य नाही कारण परदेशी न्यायालयाचे कोणतेही प्रादेशिक अधिकारक्षेत्र नव्हते.

c) The decree is enforceable because the challenge for competence should have been done in the foreign Court

Conflict of Law

itself./ हुकुम अंमलात आणण्यायोग्य आहे कारण क्षमतेचे

आव्हान परदेशी न्यायालयातच केले गेले पाहिजे होते.

- d) The decree is not enforceable because foreign decrees cannot be enforced in India. / हा हुकुम अंमलात आणण्यायोग्य नाही कारण परकीय हुकुमांची भारतात अंमलबजावणी करता येत नाही.

10. Which of the following statements describe 'Comity of Courts'? / खालील पैकी कोणते विधान 'न्यायालयांची समिती' चे वर्णन करते?

- a) Community justice is provided by international community / आंतरराष्ट्रीय समुदायाद्वारे सामुदायिक न्याय प्रदान केला जातो
- b) Social justice is provided by international community / सामाजिक न्याय आंतरराष्ट्रीय समुदायाद्वारे प्रदान केला जातो
- c) Courts of one state or jurisdiction will give effect to the decisions of another / एका राज्याची किंवा अधिकारक्षेत्राची न्यायालये दुसर् या राज्याच्या निर्णयांना लागू करतील

Conflict of Law

d) Courts in various countries give decisions that applies to the International Community / विविध देशांमधील न्यायालये आंतरराष्ट्रीय समुदायाला लागू होणारे निर्णय देतात

11. What is the basis of Private International Law? / खाजगी आंतरराष्ट्रीय

कायद्याचा आधार काय आहे?

a) Comity, Justice and Equality / सौजन्य न्याय आणि समानता

b) Justice, Equality and Protocol / न्याय, समानता आणि शिष्टाचार

c) Comity, Convenience and Justice / सौजन्य, सुविधा आणि निवड

d) Convenience, Comity and Choice / सुविधा, सौजन्य आणि निवड

12. The approach of the English Courts to the problem of Private International Law is _____ & _____ / खाजगी आंतरराष्ट्रीय

कायद्याच्या समस्येकडे इंग्रजी न्यायालयांचा दृष्टीकोन _____ आणि _____ आहे.

- Legal & Simple / कायदेशीर आणि सोपे
- Pragmatic & Ethical / व्यावहारिक आणि नैतिक
- Idealistic & Theoretic / आदर्शवादी आणि तात्विक/सैद्धांतिक
- Unethical & Illegal / नैतिक आणि अनैतिक

13. Children born out of a void marriage under Hindu Law are considered to be : / हिंदू कायद्व्याअंतर्गत शून्य विवाहातून जन्मलेली मुले ही _____ मानली जातात :

- Illegitimate and cannot inherit any property/ अनौरस आणि कोणतीही मालमत्ता वारसाने प्राप्त करू शकत नाही
- Illegitimate but can inherit the property of their mother only/ अनौरस आणि आईची मालमत्ता वारसाने प्राप्त करू शकतो
- Legitimate and can inherit the property of their parents/ औरस आणि त्यांच्या पालकांची मालमत्ता वारसाने प्राप्त करू शकतात.
- Illegitimate but can inherit the property of their parents/ अनौरस परंतु त्यांच्या पालकांची मालमत्ता वारसाने प्राप्त करू शकतात.

14. Propositus means:/ प्रोपोसिटस (मूळ व्यक्ती) म्हणजे :

- a) The person whose rights & obligation are being considered / ज्याच्या अधिकार आणि कर्तव्यदक्षतेचा विचार केला जात आहे ती व्यक्ती
- b) The person who has a right to file a case / ज्याला दावा दाखल करण्याचा अधिकार आहे ती व्यक्ती
- c) The law of the country / देशाचा कायदा
- d) The place where contract is made / ज्या ठिकाणी करार केला आहे

15. Which Latin maxim refers to the formal validity of marriage governed by the law of place where marriage is performed? / कोणता लॅटिन मॅक्सिम संपन्न विवाह केला जातो त्या ठिकाणी कायद्याने शासित असलेल्या लग्नाच्या औपचारिक वैधतेचा संदर्भ देतो?

- a) Lex situs / लेक्स सिटस - न्यायाधिकाराचा विषय असलेल्या विवाहाच्या कार्यक्षेत्रा कायदा
- b) Lex loci Celebrations / लेक्स लोकी सेलिब्रेशनीस - विवाह उत्सवाच्या ठिकाणाचा कायदा
- c) Lex domicli / लेक्स डोमिकली - अधिवास विधि
- d) Lex fori / लेक्स फॉरी - न्यायक्षेत्रा विधि

16. Which of the following is related to a landmark in this regard as it laid down uniform laws which regulated the carriage of goods and person by air? / मालाची व व्यक्तीची हवाई वाहनाने वाहतुकीचे नियमन करणारे

23/05/2022

LUB Sem - VI

Q. 9/1966

BLS Sem - VI

Conflict of Law

एकसमान कायदे खालीलप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्या या संदर्भातील महत्वाच्या गोष्टींशी संबंधित आहेत?

- League of Nation / लीग ऑफ नेशन
- U.N.O. / यू.एन.ओ.
- Warsaw Convention / वारसा अधिवेशन
- Geneva Convention / जिनिव्हा अधिवेशन

17. Which is not the important issue in Private International Law?/

खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यात कोणता महत्वाचा मुद्दा नाही?

- Personal Jurisdiction / वैयक्तिक क्षेत्राधिकार
- Choice of Application of Law / कायद्याच्या प्रयोज्यतेची अर्जाची निवड
- Recognition and Enforcement of Foreign Laws / विदेशी कायद्यांची ओळख व मान्यता आणि अंमलबजावणी
- Defendant Choice of Law / प्रतिवादीची कायद्याची निवड

18. The time limit for filing a suit for enforcement for foreign judgments

is - परदेशी न्यायनिर्णयाच्या अंमलबजावणीसाठीचा दावा दाखल करण्याची

मुदत ही

- 3 Years from the date of judgement is delivered / न्यायनिर्णय

दिल्याच्या तारखेपासून 3 वर्षे

b) 5 years from the date of judgement is delivered/ न्यायनिर्णय

दिल्याच्या तारखेपासून ५ वर्षे

c) 6 years from the date of judgement is delivered/ न्यायनिर्णय

दिल्याच्या तारखेपासून ६ वर्षे

d) 2 years from the date of judgement is delivered/ न्यायनिर्णय

दिल्याच्या तारखेपासून २ वर्षे

19. Which of the following statement is incorrect?/ खालीलपैकी कोणते

विधान चुकीचे आहे?

a) The Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, 1980 is a multilateral treaty that seeks to protect children from the harmful effects of abduction and retention across international boundaries / आंतरराष्ट्रीय बाल

अपहरण, १९८० च्या नागरी बाबींवरील व पैलूंवरील करार हा

बहुपक्षीय करार आहे जो मुलांना आंतरराष्ट्रीय सीमांपलीकडून

अपहरण आणि प्रतिरोधनाच्या हानिकारक प्रभावांपासून

वाचविण्याचा प्रयत्न करित आहे.

b) The Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, 1980 provides procedures to ensure return of

children to State of their habitual residence / आंतरराष्ट्रीय बाल

अपहरण, १९८० च्या नागरी बाबींवरील करार हा मुलांना त्यांच्या

Conflict of Law

नेहमीच्या निवासस्थानी परत जाण्याची खात्री करण्यासाठी कार्यपद्धती व प्रणाली उपलब्ध करून देतो.

c) The Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, 1980 applies to any child up to the age of 16 years who is habitually resident in Contracting State / आंतरराष्ट्रीय बाल अपहरण, १९८० च्या नागरी बाबीवरील करार हा १६ वर्षापर्यंतच्या कोणत्याही मुलास लागू होतो जो कराराच्या राज्याचा निवासी आहे.

d) India is a signatory to the Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, 1980 / आंतरराष्ट्रीय बाल अपहरण, १९८० च्या नागरी बाबीवरील करारावर भारत स्वाक्षरीकृत आहे.

20. Italian Jurist is sometimes referred as "father of Private International Law" / इटालियन ज्युरीस्ट कधीकधी "खाजगी

आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे जनक" म्हणून संबोधले जाते.

- Bartolus / बार्टोलस
- Cheshire / चेशायर
- Hardwick / हाडावर्क
- Gutteridge / गटारीज

Detailed Questions

- 1) What do you understand by 'Status'? / तुम्हाला दर्जा म्हणजे काय समजते?
- 2) What is domicile of 'Corporation'? / "महामंडळ" चे अधिवास काय आहे?
- 3) By the law of what place are transfers of real property by succession or will regulated? / कोणत्या ठिकाणाच्या कायद्याने खऱ्या मालमतेची उत्तराधिकारानुसार हस्तांतरण होते किंवा नियमन केले जाते?
- 4) The law of what State or Country governs the relations of a fiduciary towards third persons? Discuss in context with Indian Laws. / कोणत्या राज्याचा किंवा देशाचा कायदा तिसऱ्या व्यक्तींशी संबंधित असलेल्या विश्वासाश्रित संबंधांचे नियमन करतो? भारतीय कायद्यांच्या संदर्भात चर्चा करा.
- 5) Explain the essentials of a contract entered into by parties belonging to different nations. / वेगवेगळ्या राष्ट्रांशी संबंधित पक्षांनी केलेल्या कराराच्या आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.
- 6) Essential elements of Private International Laws? खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांचे आवश्यक घटक?

Conflict of Law

- 7) Discuss in brief Double actionability is a doctrine of private international law./ थोडक्यात चर्चा करा दुहेरी कृती हा खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा सिद्धान्त आहे.
- 8) What do you mean by the concept of Legitimation under conflict of laws?/ कायद्यांच्या संघर्षातर्गत वैधतेच्या संकल्पनेचा तुम्हाला काय अर्थ आहे?
- 9) What is the relevance of Section 13 and 44 A of Civil procedure Act under Private International Law?/ नागरी प्रक्रिया कायदा आणि खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या कलम 13 आणि 44 अ ची प्रासंगिकता काय आहे?
- 10) Discuss about types of jurisdiction under Private International Laws./ खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत अधिकारक्षेत्राच्या प्रकारांची चर्चा करा.

28/05/2019

LLB sem VI

BLS sem X

Time: 3 Hours

Marks: 100

Q.1) Answer in about one to two sentences:

1. What is meant by civil death?
2. What do you mean by private international law?
3. Who is an appointed guardian?
4. What is Lex situs?
5. What is action in personam? Give examples
6. What is Status?
7. What is Zihar under the muslim personal law?
8. Define Donatio Mortis Causa.
9. What are matrimonial causes?
10. What is a foreign judgement?

20

Q.2) Write short notes on any four:

1. Rome Convention
2. Foreign court theory
3. Proper law of contract
4. Legal Effects of Divorce
5. Assignment of Intangibles
6. Restitution of conjugal rights

20

Q.3) Solve any two of the following:

1. French law required a man to obtain consent of his parents for marrying a woman. A French man domiciled in England married an English Woman in England without consent of his parents. French court annulled his marriage.
 - a) What are formal requirements & substantive requirements of a marriage?
 - b) Identify the case law whose facts are given above.
2. Hague convention on the Celebration and Recognition of the validity of marriages, 1978 recognizes that a state may refuse to recognize a marriage if the marriage is manifestly incompatible with its public policy.
 - a) Has India adopted this convention?
 - b) What is the rule as to Lex loci celebrations?
3. After the Bhopal gas tragedy, the worst industrial accident in history, Indian government sued the Union Carbide Corporation (UCC), a multinational company, in the United States of America federal court. The case was dismissed on the grounds of 'forum non conveniens'
 - a) State what is 'forum non conveniens'
 - b) Why did the Indian government prefer to sue UCC in the American court?

12

Q.4) Answer any four of the following:

1. Discuss the traditional theories relating to fort under conflict of laws .
2. Explain the history nature & meaning of conflict of laws.
3. What do you understand by Domicile? Explain the various kinds of Domicile.
4. Explain the classification of the foreign element cases for choice of law.
5. Discuss custody of a minor child.
6. Examine the four main theories as to capacity to contract.

48

3 ताक्ष

एकूण गुण : 100

१. एक किंवा दोन पाक्यात उत्तरे लिहा

- १) नागरी मृत्यु म्हणजे काय?
- २) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा अर्थ काय आहे?
- ३) नियुक्त पालक कोण असतो?
- ४) 'लेक्स सायटस' (Lex situs) म्हणजे काय?
- ५) पैयक्तिक कारवाई म्हणजे काय? उदाहरण द्या.
- ६) प्रतिष्ठा काय असते?
- ७) मुस्लीम कायद्यांतर्गत 'जिहाद' म्हणजे काय?
- ८) डोनेटिओ मॉर्टिस कॉन्सा चा व्याख्या द्या.
- ९) विवाह उपाय म्हणजे काय?
- १०) विदेशी निर्णय म्हणजे काय?

(१०)

२. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

१. रोम कन्व्हेंशन
२. विदेशी न्यायलयाचा सिध्दान्त
३. कसाराचा योग्य कायदा
४. घटस्फोटाचे कायद्यातील प्रभाव
५. अमूर्त अग्नीहस्तातरण
६. दाम्पत्य अधिकाशाचे प्रत्यास्थापन

(१०)

३. खालील पैकी कोणतेही दोन सोंड्या.

- १) फेंच कायद्याखाली एखादा पुरुष लग्न करण्यासाठी आई पडिलांची सहमती घेणे आवश्यक होते. एका फेंच पुरुषाचे विवाहस्थान इंग्लंड असून एका इंग्लिश महिला विशेषर आई पडिलांच्या सहमती शिवाय इंग्लंडमध्ये विवाह केला. फेंच न्यायालयाने हा विवाह रद्द केला.
 - अ) एका विवाहाच्या औपचारिक आवश्यकता आणि मूल आवश्यकता काय आहे?
 - ब) या खटल्याचे नाव ओळख करून लिहा?
- २) विवाहाचे पध्दात साठी अंमलबन्ध आणि मान्यता अंदाज हेग कन्व्हेंशन, १९७८ वुसार एक राष्ट्र जर एक विवाह त्यांच्या आर्थिक योजने पुरवठे असले तर विवाहाला मान्यता नाकारू शकते.
 - अ) भारताने हे कन्व्हेंशन रिकार्व केलेला आहे का?
 - ब) लेक्स लोन्गी सिलेब्रेशनीस नियम (Lex loci celebrationis Rule) काय आहे?
- ३) भोपाल गॅस ची दुर्घटना ही भारतातील सर्वात भयंकर अशी दुर्घटना होती. या दुर्घटने नंतर भारतीय सरकारने युनियन कार्बाईड कंपनी (UCC) या अंतरराष्ट्रीय कंपनी पुरवठे बंधुक्त राज्य अमेरिकेच्या फेडरल कोर्टात दावा दाखल केला. अदर दावा हा फोरम नॉन कन्व्हेंशनस या कारणांमुळे फेटाळला गेला.
 - अ) फोरम नॉन कन्व्हेंशनस म्हणजे काय?
 - ब) भारताला अमेरिकेच्या कोर्टात दावा करण्याचा विचार योग्य का पाटला?

(१२)

४. खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा

१. अपकृत्य अंदाज कायद्यांच्या अंदाजांमध्ये पारंपारिक सिध्दांत स्पष्ट करा.
२. कायद्यांच्या अंदाजांचे इतिहास, स्वभाव आणि अर्थ स्पष्ट करा
३. अधिकाशाची अंकल्पना स्पष्ट करा व त्याचे प्रकार सांगा.
४. कायद्यांचा पर्यायपरील विदेशी लक्षण असलेल्या खटल्याचे वर्गीकरण कसे करता येईल.
५. अज्ञान मुलाचा तोष याविषयी चर्चा करा.
६. कसरा करण्यासाठी अधिकाशाखदल चार मुख्य सिध्दांताचे तपासणी करा.

(४८)

(3 Hours)

(Total Marks: 100)

Q.1) Answer in about one to two sentences:

1. Who is an appointed guardian?
2. What is civil death?
3. What are the essential features of a void marriage?
4. What is Zihar?
5. What is adoption?
6. What is lex situs?
7. What is law of a country?
8. State the theories of characterization.
9. What are the elements of Domicile?
10. What are the kinds of marriage?

20

Q.2) Write short notes on (Any four):

1. Proper law of Contract
2. Recognition of foreign judgment
3. Restitution of Conjugal rights
4. Capacity to marriage
5. Foreign court theory
6. Principle of *Lex Fori*

20

Q. 3) Solve any two

1. In the Spanish territorial waters, an English Ship collided with a pier. Owners of the Spanish pier brought an action for compensation in the English court against the English ship owners for the negligence of their servants who were navigating the ship.

12

- a) What is the rule of 'double action ability'?
- b) Were the ship owners held liable?

2) After the Bhopal gas tragedy, the worst industrial accident in history, Indian government sued the Union Carbide Corporation (UCC), a multinational company, in the United States of America federal court. The case was dismissed on the grounds of 'forum non conveniens'

- a) State what is 'forum non conveniens'
- b) Why did the Indian government prefer to sue UCC in the American court?

3) A ship owned by an Italian company was chartered by French shippers to carry cargo from France to Italy. Payment of freight was to be made in Italian currency in Italy. Italian company was sued for short delivery and damage to cargo by the French shippers.

- a) By which law would the contract be governed – Italian or French?
- b) What is free consent?

Q.4) Answer any four out of the following:

48

1. What is conflict of law? Trace its history and development.
2. How to classify the foreign element cases for choice of law?
3. Explain the concept of domicile and its kinds.
4. Discuss validity of contracts bringing out the formal and essential validity.
5. Discuss the law as to foreign judgment under our Civil Procedure Code.
6. Explain immunity from jurisdiction to foreign state, diplomats and international organizations.

[3 तास]

(एकूण गुण : 100)

1. एक किंवा दोन पाक्यात उत्तरे लिहा
 - 1) नियुक्त पालक कोण असतो?
 - 2) नागरी मृत्यु म्हणजे काय?
 - 3) अप्रैथ पिवाहाची लक्षणे सांगा.
 - 4) 'जिहार' म्हणजे काय?
 - 5) 'दत्तक' म्हणजे काय?
 - 6) 'लेक्स सायटस (Lex situs) म्हणजे काय?
 - 7) एका देशाचा कायदा म्हणजे काय?
 - 8) वैशिष्टपूर्ण सिध्दांत सांगा
 - 9) अधिवासाची घटक सांगा.
 - 10) पिवाहाचे प्रकार सांगा.

(20)

2. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

1. कनाडाचा योग्य कायदा
2. लोकस डेलिक्टस
3. दाम्पत्य अधिकाऱांचे प्रत्यास्थापन
4. पिवाहासाठीचे सामर्थ्यता
5. पिदेशी न्यायलयाचा सिध्दान्त
6. 'लेक्स फोरम' तत्त्व

(20)

3. खालील पैकी कोणतेही दोन सोडवा

1) स्पेन च्या हद्दीत असलेल्या नागरी मर्यादेमध्ये एक इंग्लिश जहाज घाटला. आढळले. स्पेनच्या या घाटाच्या मालकाने इंग्लिश न्यायालयात जहाजाच्या मालकात निष्काळजी केल्याच्या कारणाने जहाज मालकावर दावा दाखल केला.

(12)

- अ) दुहेरी अनुकणीयता नियम म्हणजे काय?
- ब) जहाजाच्या मालक मजबूत आहे. असे ठरवले होते का?

2) भोपाल गॅस ची दुर्घटना ही भारतातील सर्वात भयंकर अशी दुर्घटना होती. या दुर्घटने नंतर भारतीय सरकारने युनियन कार्बाईड कंपनी (U. C. C.) या अंतरराष्ट्रीय कंपनी विरुद्ध संयुक्त राज्य अमेरिकेच्या फेडरल कोर्टात दावा दाखल केला. अदर दावा हा फोरम नॉन कर्नियनस या कारणामुळे फेटाळला गेला.

- अ) फोरम नॉन कर्नियनस म्हणजे काय?
- ब) भारताला अमेरिकेच्या कोर्टात दावा करण्याचा विचार योग्य का पाटला?

3) एक जहाज जे इटली कंपनीच्या मालकीचे होते. ते माल पाहतुक करण्यासाठी फ्रान्स येथील प्यापा-याने घेतले आणि माल फ्रान्स इटलीला पोहोचू नये असायचा होता. अदर भाडे हे इटली येथे इटालियन चलनात द्यायचाय होते. इटालियन मालकाविरुद्ध अर्पण अटवडा आणि मालाच्या नुकसानाकरिता दावा दाखल करण्यात आला.

- अ) अदर कारण इटालियन किंवा फ्रान्स यातील कोणत्या कायद्यांतर्गत येईल? कारणे द्या.
- ब) मुक्त भेगती म्हणजे काय?

4. खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा

(48)

1. कायदेशी संघर्ष म्हणजे काय? याचा इतिहास व पिकासाठी शोध घ्या.
2. कायदेशी संघर्षातील पिदेशी लक्षण असलेल्या कसेचे पर्गीकरण कसे करता येईल.
3. अधिवासाची अंकाळना स्पष्ट करा त्याचे प्रकार सांगा.
4. कशाच्या औपचारिक पध्दतीच्या लक्षणाची चर्चा करा.
5. दिवाणी प्रकिया अहिता मधील पिदेशी न्यायनिर्णयाची चर्चा करा.
6. पिदेश, राजनैतिक प्रतिनिधी आणि आंतरराष्ट्रीय संघटना हयाच्या देशाच्या अधिकार क्षेत्रातुन मुक्ती संखधी कायदा स्पष्ट करा.

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate marks.

Q.1 Answer the following questions in one or two sentence.

- i) What do you mean by Private International Law?
- ii) What is lex situs ?
- iii) Who is an appointed Gurdian ?
- iv) What is meant by Domicile of origin?
- v) Define Donatio Mortis Causa.
- vi) What is Zihar under the muslin personal law ?
- vii) Give the difference between the essentials and formalities of a marriage ?
- viii) Give two reasons why status is conferred on individuals?
- ix) What is meant by Civil Death?
- x) What are essential features of a void Marriage ?

20

Q.2 Short notes (any 4)

- i) Proper Law of contract
- ii) Assignment of Intangibles
- iii) Foreign court theory
- iv) Domicile of choice
- v) Effect of Divorce
- vi) Rome Convention

20

Q.3 Solve any two.

- a) An English ship had collided with a pier in Spanish territorial waters. Two owners of the Spanish pier brought an action in the English courts against the English ship owners. Under Spanish law, ship owners were not liable for the negligence of their servants who were navigating the ship.
 - i) What is meant by "double actionability".
 - ii) Did the English Court hold the English ship owners liable for the tort as per this principle? Why?
 - iii) Name the case.
- b) A domiciled Indian of Hindu faith, married an Indian Hindu woman under Hindu rites which permitted polygamy. He later while his wife was still alive, went through the civil from of marriage in England with an English woman. The English wife on discovering the previous marriage, petitioned for a decree of nullity of her marriage on the ground that her husband was already married when he went through the English ceremony with her. The decree was granted.

12

301215018

Copyright of law

BR 2cm - X
NR 2cm - VI

Q.P. Code :23515

- i) What do you understand by a polygamous marriage?
- ii) Describe the purpose for which an English Court will recognize a polygamous marriage.
- c) American Court passed on ex-parte interlocutory order of custody in favor of father of 10 yrs old boy. Mother was unhappy and so moved the child from USA to India (Mumbai)
 - i) What is the basic purpose of custody order?
 - ii) Name the international convention to check abduction of child from custody of parent? Is India signatory to it?

Q.4 Answer in detail (Any 4)

48

- a) What is conflict of law? Trace the origin and development of conflict of law?
- b) How does a court assume jurisdiction over any matter presented to it?
- c) Who is considered as a Natural Guardian?
- d) Discuss the approach of English Court towards the problem of classification cite case laws.
- e) A marriage creates rights and duties in the life of the spouses. Explain the principle of "capacity to marry"
- f) A couple may think they are married, when they are not. State the intricacies of a voidable marriage.

Q.P. Code :23515

[वेळ : तीन तास]

[गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.क्र. १

खालील प्रश्नांची एक किंवा दोन वाक्यांमध्ये उत्तर द्या.

- १) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा अर्थ काय आहे?
- २) लेक्स सिटस (lex situs) म्हणजे काय ?
- ३) नियुक्त पालक कोण आहे?
- ४) मुळचे निवासस्थान म्हणजे काय?
- ५) डोनेटिओ मॉर्शिस काउजाची (Donatio Mortis Causa) व्याख्या करा?
- ६) मुस्लिम पर्सनल लाँ अंतर्गत झहदि (Zihar) काय आहे ?
- ७) लग्नाच्या अत्यावश्यक व औपचारिकतांमधील फरक द्यावा?
- ८) व्यक्तींना दर्जा दिल्याबद्दल दोन कारणे द्या ?
- ९) विधित (Civil) मृत्यु म्हणजे काय?
- १०) निरर्थक विवाहाची काय आवश्यकता आहे ?

प्र.क्र.२

टिपा लिहा. (कोणतेही ४.)

- १) करासाचा योग्य कायदा
- २) अमृत अभीहस्तांतरन
- ३) विदेशी न्यायालयीन सिद्धांत
- ४) मर्जीचे निवासस्थान (पसतीची निवासस्थान)
- ५) घटस्फोटाचा प्रभाव
- ६) रोम कन्व्हेंशन

प्र.क्र. ३

कुठलेही दोन सोडवा.

- अ) इंग्लिश जहाज स्पॅनिश प्रादेशिक पाण्यात घाटाला आदळला होता. स्पॅनिश घाटाच्या मालकाने इंग्लिश न्यायालयात इंग्लिश जहाज मालकावर कारवाई केली. स्पॅनिश कायदानुसार जहाज मालक त्यांच्या सेवकांच्या नवकानयनाच्या वेळी झालेल्या निष्काळजीपणाबद्दल जबाबदार धरले जात नव्हते.
- १) दुहेरी कृतीशीलता म्हणजे काय ?
- २) या तत्वानुसार इंग्लिश न्यायालयाने इंग्रज जहाजधारकांना अपकृत्यासाठी जबाबदार धरले आहे का? का?
- ३) केसचे नाव सांगा?

ब) हिंदु भारतीय नागरिकाने, हिंदु संस्कृतीच्या खाली एका भारतीय महीलेशी विवाह केला. जिथे बहुपत्नीत्वाची परवानगी आहे. तो नंतर, त्याची बायको अजूनही जिवंत असताना, इंग्लिश महीलेशीबत इंग्लंड मध्ये नागरीस्वरूपात लग्न बध्द झाला.

इंग्लिश पत्नीला पतीच्या लग्नाबद्दल समजले की, जेव्हा तो तिच्याशी इंग्लिश पद्धतीने विवाह करत होता त्यावेळी त्याचे विवाह झालेला होता. या कारणावरून तीने विवाहाला रद्दबातल करण्यासाठी याची का दाखल केली आणि त्याचा निकाल तिच्या बाजूने घोषित झाला.

- १) बहुपत्नी विवाहावरून तुम्हाला काय समजते?
- २) बहुपत्नीत्वाची मान्यता देणारे इंग्लिश न्यायालयाच्या हेतुचे वर्णन करा?

क) अमेरिकेच्या न्यायालयाने १० वर्षांच्या मुलाच्या वडिलांच्या बाजूने हिरावून होण्याची पूर्व विभागीय (इंटरलॉक्यूटरी) आदेश दिला. आई देखी होती आणि त्यामुळे मुलाला अमेरिकेतून भारतात आणले गेले. (मुंबई)

- १) ताबा घेण्याच्या आदेशाचे (कस्टडी ऑर्डर) मूलभूत उद्देश काय आहेत?
- २) पालकाच्या ताब्यातून मुलाचे अपहरण तपासण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय अधिवेशनाचे नाव काय आहे? भारत त्यासाठी हस्ताक्षरीत आहे का?

प्र. क्र. ४ तपशीलवार उत्तर लिहा. (कोणतेही ४)

४८

- अ) कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष म्हणजे काय आहे? कायद्याच्या कायद्याशी संघर्ष उत्पत्ती आणि विकासाचा शोध लावा?
- ब) कोणत्याही विषयावर कायदेशीर अधिकार क्षेत्राचे न्यायालयीन महीते स्पष्ट करा?
- क) कोणता नैसर्गिक पालकत्व मानले जाते?
- ड) इंग्रजी न्यायालयाच्या दृष्टीकोनावरून वर्गीकरण समस्येबद्दल चर्चा करा ? केस लाँ द्या?
- ई) जोडीदाराच्या जिव्हात विवाह अधिकार आणि कर्तव्ये निर्माण करतो. विवाह करण्याच्या क्षमतेचे तत्व स्पष्ट करा ?
- फ) काही जण (जोडपी) विचार करू शकतात की ते विवाहित आहेत, जेव्हा ते नाहीत, रद्द करण्यायोग्य विवाहाच्या गुतागुती सांगा ?

LLB Sem-VI

20 NOV 2017

Q.P. Code :09108

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following questions in one or two sentences:

- a) What do you mean by Status?
- b) Give any one difference between Public and Private internal Law?
- c) Write two remedies available to the Parties when there is Breach of contract?
- d) What do you mean by khula?
- e) What do you mean by lex contractus?
- f) What do you mean by domicile of dependency?
- g) What do you mean by Conflict of Laws?
- h) What is the minimum age of marriage in India?
- i) What is the domicile of Corporation?
- j) What is Zihar under Muslim Personal Law?

20

Q.2 Short notes (any four)

- a) Recognition of Foreign Judgment.
- b) Theories of capacity to contract.
- c) Muta Marriage.
- d) Kinds of Jurisdiction
- e) Validity of contracts
- f) Act of Insolvency

20

Q.3 Solve the following (any two)

- a) American court passed on ex parte interlocutory custody order in favour of the father of a 08 year old boy. The mother was unhappy with the decision. She removed the child from U.S.A and came with him to New Delhi.
 - i) What is the basic Purpose of custody order?
 - ii) What is the name of International Convention to check abduction of child from custody of other parent? How India Signed the Convention?
- b) A domiciled Frenchman married in England a domiciled English woman without obtaining the cosent of his parents. According to English Law consent of parent is just a formality but it was necessary according to the French Law.
 - i) The above facts are taken from which famous case?
 - ii) What was held in the above case?
- c) A ship owned by Italian was chartered by French Shippers to Carry Cargoes from France to Italy payment of freight was to be made in Italian currency in Italy. Italian owners were sewed for short delivery and damage to cargo.
 - a) Decide whether the contract would be governed by the French or Italian Law? Give reason.
 - b) What do you mean by Proper Law of contract?

12

Q.4 Answer in detail (any four)

- a) Trace the history of Private International Law.
- b) Critically discuss the Foreign Court Theory.
- c) Discuss recognition of existence of Polygamous marriage.
- d) Explain the meaning and nature of conflicts of Law.
- e) What is the difference between tort and breach of contract?
- f) How is domicile of choice acquired and lost? Discuss with the help of case law.

48

Nov. 2017

Q.P. Code: 09108

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. खालील प्रश्नाची एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे द्या:-

- अ) दर्जा म्हणजे काय?
ब) सार्वजनिक आणि खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा यामधील एक फरक लिहा.
क) करार भंग होतो तेव्हा पक्षकारांत कोणते उपाय उपलब्ध असतात ?
ड) खुला म्हणजे काय?
च) लेक्स कॉन्ट्रॅक्ट्स म्हणजे काय?
छ) परतंत्र देशातील अधिवासीत्व म्हणजे काय?
ज) कायद्याच्या कायदयाशी संघर्ष म्हणजे काय?
झ) भारतामध्ये विवाहासाठी किमान किती वय अपेक्षित आहे.
त) महामंडळाचे आधिवासित्व म्हणजे काय?
थ) मुस्लिम कायद्यांतर्गत झिहार म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

- अ) परदेशी न्याय निवडण्याची मान्यता
ब) करार करण्याच्या क्षमतेचे सिद्धांत लिहा.
क) मुटा विवाह
ड) अधिकार क्षेत्राचे प्रकार
इ) कराराची विधिग्राह्यता
फ) नादारी कृत्य

३. कोणतेही दोन सोडवा.

अ) अमेरिकन न्यायालयाने एकलफी संवादात्मक आदेश पारित करून आठ वर्षे वयाच्या मुलाचा ताबा त्याच्या वडिलांना दिला. सदर आदेशाने आई दुखी झाली तिने मुलास अमेरिकेतून बाहेर काढले आणि दिल्ली येथे त्याला स्वतः सोबत घेऊन आली.

- १) ताबा देण्याच्या आदेशाचा मूळ उद्देश काय?
२) कोणत्या अंतरराष्ट्रीय करारप्रमाणे दुसऱ्या पालकाच्या ताब्यामधून लहान मुलाच्या अपहाराचे नियंत्रण येते. त्याचे नाव सांगा. भारताने अशा प्रकारच्या करार सही केलेला आहे का?

ब) एका फ्रेंच अधिवासित्व असलेल्या पुरुषाने इंग्लिश अधिवासित्व असलेल्या स्त्रीशी तिच्या पालकांच्या संमती शिवाय लग्न केले. इंग्लिश कायद्या प्रमाणे पालकांची संमती घेणे ही एक फक्त औपचारिक प्रथा असते पण फ्रेंच कायदानुसार संमती आवश्यक असते.

- अ) वरील तथ्य कोणत्या प्रसिद्ध खटल्याशी संबंधित आहे.
ब) वरील खटल्याचे निर्णय काय झाले?

Q.P. Code:09108

क) एक जहाज जे इटलीच्या मालकीचे होते ते माल वाहतूक करण्यासाठी फ्रान्स येथील व्यापाऱ्याने घेतले आणि माल फ्रान्सने इटलीला वाहतूक करायचा होता. सदर भाडे हे इटली येथे इटलियन चलनात देयावयाचे होते. इटलियन मालकाविरुद्ध शॉर्ट डिलिव्हरी आणि मालाच्या नुकसानाकरिता दावा दाखल करण्यात आला.

- १) सदर करार इटलियन किंवा फ्रान्स यातील कोणत्या कायद्यांतर्गत येईल? कारण द्या.
- २) कराराचा कायदा म्हणजे काय?

४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

- अ) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या इतिहासाचा शोध द्या.
- ब) परदेशी न्यायालयाची सिद्धांत टीकात्मक स्पष्ट करा.
- क) बहुपत्नी विवाहाची मान्यता व अस्तित्व चर्चा करा.
- ड) कायद्याच्या कायदाशी संघर्ष म्हणजे काय? कायद्याचा संघर्ष याचा उगम आणि विकास याबाबत चर्चा करा.
- ई) नुकसानीचा कायदा व कराराचा भंग यांच्या मधील फरक स्पष्ट करा.
- फ) अधिवासाची निवड मिळवणे आणि सोडणे कसे ते योग्य त्या लॉच्या आधारे स्पष्ट करा.

LLB sem VI
BLS sem X

Conflict of Laws

13 May
2015

QP Code : 13113

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- NB:- (1) All questions are compulsory.
(2) Figure to the right indicate full marks.

1. Answer the following questions very briefly:- 20
- (a) What is meant by conflict of Law?
 - (b) Write any two subject matter of Private International Law.
 - (c) What do you mean by the Principle choice of Law?
 - (d) Who is considered as Natural Guardian ?
 - (e) What is the domicile of Corporation ?
 - (f) What is the meaning of maxim lexcausae ?
 - (g) A dies intestate in Rome, leaving movables in Paris. What can be operating rule for choice of Law in the question of intestate succession ?
 - (h) What is Zihar under Muslim Personal Law ?
 - (i) What do you meant by Lex situs ?
 - (j) What do you mean by khula
2. short note (any four) 20
- (a) Muta marriage
 - (b) Act of Insolvency.
 - (c) Validity of Contract.
 - (d) Status of adoption.
 - (e) Difference between Private and Public International Law.
 - (f) Restitution of Conjugal Rights.
3. Solve the following (any Two) 12
- (a) A ship owned by italians was chartered by French Shippers to carry a cargo from France to Italy. Payment of Freight was to be made in Italian, currency in Italy Italian owners were sewed for short delivery and damage to the cargo.
 - (i) Will the contract be governed by the French or Italian Law ?
 - (ii) Which Law will apply when parties have not expressly intended a particular Law ?
 - (b) American Court passed an ex-parte interlocutory custody order in favour of the father of a 10 year old boy. The mother was unhappy with the decision. She removed the child from US and came with him to New Delhi.
 - (i) What is the name of international Convention to check abduction of child from custody of other parent ? Has India signed the Convention?
 - (ii) What is te basic purpose of custod order?
 - (c) The husband and wife were first cousins. They were presumed to be domiciled

[TURN OVER

FN-Con. 8841-15.

in Portugal by whose Law Marriage between first cousin was prohibited in the absence of papal dispensation. They married in England & lived together in the same house, though without consummating the marriage for 6 years.

- (i) Comment on Validity of marriage with reason and cite relevant case-Law.
- (ii) To what extent is the Lex loci celebration relevant to capacity to marry ?

4. Answer in detail (any four)

48

- (a) What is the difference between tort and breach of contract ?
- (b) Describe jurisdiction and choice of law in context of Divorce and Judicial Separation.
- (c) Define legitimacy. Which Law determines question of legitimacy ?
- (d) How are marriage as status and contract different than other contracts ?
- (e) Define private International Law. Trace its history.
- (f) Discuss recognition of existence of polygamous Marriage.

[TURN OVER

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[गुण-१००]

सुचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील आकडे प्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा.

२०

- (१) कॉनप्लीक्ट ऑफ लॉ म्हणजे काय ?
- (२) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे कोणतेही दोन विषय वस्तू लिहा.
- (३) निवडीचा कायदा या सिध्दांताचा अर्थ सांगा.
- (४) नैसर्गिक पालक कोणाला म्हणतात ?
- (५) महामंडळाचे अधिवसित्व म्हणजे काय ?
- (६) 'लेक्स कॉसे' म्हणजे काय ?
- (७) 'अ' चा मृत्यु रोममध्ये मृत्युपत्राशिवाय होतो ; त्याची मालमत्ता फ्रेंस आहे. कोणत्या कायद्याचा प्रवर्ती नियम लागू पडू शकतो ?
- (८) मुस्लिम कायद्यांतर्गत झिहार म्हणजे काय ?
- (९) (Lex situs) लेक्स सीट्स चा काय अर्थ आहे ?
- (१०) खुला म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२०

- (अ) मुटा (Muta) विवाह
- (ब) नादारी कृत्य
- (क) कराराची विधीग्राह्यता
- (ड) दत्तकाचा दर्जा
- (इ) खाजगी आणि सार्वजनिक आंतरराष्ट्रीय कायद्यामधील फरक.
- (फ) विवाह पुनःप्रस्थान अधिकार.

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१२

(अ) एक जहाज जे इटलीच्या मालकीचे होते ते माल वाहतूक करण्यासाठी फ्रांस येथील व्यापाऱ्याने घेतले. त्या मालाची फ्रांस ते इटली अशी वाहतूक करायची होती. सदर भाडे इटली येथे इटली चलनात घ्यावयाचे होते. इटालियन मालकाविरुद्ध माल कमी मिळाला आणि मालाच्या नुकसानीकरीता दावा दाखल करण्यात आला.

- (१) सदर करार हा फ्रेंच किंवा इटालियन कायद्यांतर्गत होऊ शकतो का ?
- (२) जर कोणत्याच पक्षाने कायद्याची मागणी नाही केली तर कोणता कायदा लागू पडतो ?

(ब) अमेरिकन न्यायालयाने एकतर्फी संवादात्मक आदेश पारित करून दहा वर्षे वयाच्या मुलाचा ताबा त्याच्या वडिलांना दिला. सदर आदेशाने आई दुःखी झाली. तिने मुलास अमेरिकेतून बाहेर

[TURN OVER

काढले आणि दिल्ली येथे त्याला स्वतःसोबत घेऊन आली.

(१) कोणत्या आंतरराष्ट्रीय कराराप्रमाणे दुसऱ्या पालकाच्या ताब्यातून लहान मुलाच्या अपहाराचे नियंत्रण करता येते. त्याचे नाव सांगा ? भारताने अशा प्रकारच्या करारावर सही केली आहे काय ?

(२) ताबा देण्याच्या आदेशाचा मूळ उद्देश काय आहे ?

(क) नवरा बायको चुलत भावंडे आहेत. ते पोर्तुगालचे रहिवासी आहेत. तिथे पोपच्या परवानगीशिवाय चुलत भावंडांमधील लग्न निषिद्ध आहे. ते इंग्लंडमध्ये विवाहबद्ध झाले आणि एका घरात एकत्र राहू लागले. त्यांनी सहा वर्षे विवाहोत्तर संभोग केला नाही.

(१) विवाहाच्या वैधतेवर कारणासहित टिपणी करा व योग्य केस लाँ लिहा.

(२) लेक्स लोकी (Lex loci) विवाहाच्या क्षमतेबाबत केवढा लागू होतो.

४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

४८

- (अ) नुकसानभरपाईचा कायदा आणि कराराचा कायदा यातील फरक सांगा.
- (ब) अधिकारक्षेत्र आणि निवडीचा कायदा याचे बिच्छेदन आणि न्यायिक विभक्तीकरण या संदर्भात वर्णन करा.
- (क) कायदेशीरपणाची व्याख्या लिहा. कोणता कायदा कायदेशीरपणाच्या बाबतीत निर्धारित करतो ?
- (ड) वैवाहिक दर्जा हा इतर करारांपेक्षा वेगळा कसा आहे ते स्पष्ट करा.
- (इ) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदाची व्याख्या लिहा. त्याच्या इतिहासाचा शोध सांगा.
- (फ) बहुपत्निविवाह मान्यता व अस्तित्व यांची चर्चा करा.

QP Code : CY-2512
[Total Marks : 100

New

(3 Hours)

1. Answer the following questions very briefly. 20
- a) Give any one distinction between lex Patrie and lex domicile.
 - b) Two elements required for existence of Domicile under English Law.
 - c) Who falls in category of dependency in case of Domicile of dependence?
 - d) What principle was enunciated in Chaplin vs. Boys?
 - e) What do you mean by lex contractus?
 - f) What is meant by 'prohibited degree of consanguinity and affinity' in the contract of marriage?
 - g) Briefly state the meaning of "Jurisdiction of personam".
 - h) What do you mean by khula?
 - i) What do you mean by Status?
 - j) What is meant by Lex Situs?
 - k) Under the Domicile and Matrimonial Proceedings Act 1973 what is the domicile of a married woman?

2. Short notes (any Four) 20
- a) The Four theories of contract
 - b) Partial Renvoi
 - c) Capacity to Marry
 - d) Choice of Law
 - e) Act of Insolvency
 - f) Muta marriage

3. Solve the following (any Two) 12
- a) A domiciled Frenchman married in England a domiciled English woman without obtaining the consent of his parents. According to English law consent of parent is just a formality but it was necessary according to the French Law.
 - i. The above facts are taken from which famous case?
 - ii. What was held in the above case?
 - b) American Court passed an ex parte interlocutory custody order in favour of the father of a 10 year old boy. The mother was unhappy with the decision. She removed the child from US and came with him to New Delhi.
 - i. What is the name of International Convention to check abduction of child

[TURN OVER

from custody of other parent? Has India signed the Convention
ii What is the basic purpose of custody order?

c) A ship owned by Italians was chartered by French shippers to carry a cargo from France to Italy. Payment of freight was to be made in Italian, currency in Italy. Italian owners were sued for short delivery and damage to the cargo.

- i) Will the contract be governed by the French or Italian Law?
- ii) Which law will apply when parties have not expressly intended a particular law?

b) The Nigerian muslim man, aged 26, entered into potentially polygamous marriage in Nigeria with a Nigerian girl, aged 13, the marriage being valid by Nigerian law. Shortly thereafter, the couple moved to and cohabited in England.

- i) Is the marriage of the couple invalid? Why?
- ii) What do you mean by ante-nuptial domicile?

4. Answer in detail (any four)

48

- a) Explain the Nature and meaning of Conflict of Laws?
- b) Examine with the help of case law, public policy as a limit on the application of Foreign Laws.
- c) Define Private International Law. Trace its history.
- d) What do you understand by Domicile? Explain the various kinds of Domicile.
- e) Describe jurisdiction and choice of law in context of Divorce and judicial Separation
- f) Discuss recognition of existence of Polygamous Marriage?

[TURN OVER

1. खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. 20
- lex Patrie and lex domicile यातील कोणताही एक फरक सांगा.
 - इंग्लिश कायद्यांतर्गत अस्तित्वाचे कोणतेही दोन आधिभौतिक सांगा.
 - आश्रित अधिवासित्व मध्ये कोणाचे समावेश असतो?
 - Chaplin vs. Boys यात कोणते सिद्धांत प्रसारक झाले?
 - lex contractus म्हणजे काय?
 - "वैयक्तिक अधिकारक्षेत्र" म्हणजे काय?
 - खुला म्हणजे काय?
 - दर्जा म्हणजे काय?
 - Lex Situs चे काय अर्थ आहे?
 - वैवाहिक कामकाज कायदा १९७३ अंतर्गत विवाहित स्त्रीचे अधिवासित्व कोणते?

2. टिपा लिहा (कोणतेही चार) 20

- कससचे चार सिद्धांत
- पार्शियल रेन्वोई (Partial Renvoi)
- विवाहाची क्षमता
- कायद्याची निवड
- नादारी कृत्य
- Muta विवाह

3. कोणतेही दोन सोडवा (12)

a) एका फ्रेंच अधिवासित्व असलेल्या पुरुषाने इंग्लिश अधिवासित्व असलेल्या स्त्रीशी तिच्या पालकांच्या संमती शिवाय लग्न केले. इंग्लिश कायद्या प्रमाणे पालकांची संमती घेणे ही एक फक्त औपचारिक प्रथा असते पण फ्रेंच कायद्यानुसार संमती आवश्यक असते .

अ) वरील तथ्य कोणत्या प्रसिद्ध खटल्याशी संबंधित आहे?

ब) वरील खटल्याचे निर्णय काय झाले ?

[TURN OVER

b) अमेरिकन न्यायालयाने एकतर्फी संवादात्मक आदेश पारित करून दहा वर्षे वयाच्या मुलाचा ताबा त्याच्या वडिलांना दिला. सदर आदेशाने आई दुखी झाली. तिने मुलास अमेरिकेतून बाहेर काढले आणि दिल्ली इथे त्याला स्वतः सोबत घेऊन आली.

अ) कोणत्या आंतरराष्ट्रीय करारा प्रमाणे दुसऱ्या पालकाच्या ताब्या मधून लहान मुलाच्या अपहाराचे नियंत्रण करता येते त्याचे नाव सांगा? भारताने अशा प्रकारच्या करारावर सही केलेली आहे काय?

ब) ताबा देणाऱ्या आदेशाचा मूळ उद्देश्य काय आहे ?

c) एक जहाज जे इटलीच्या मालकीचे होते ते माल वाहतूक करण्यासाठी फ्रांस येथील व्यापार्यांने घेतले आणि माल फ्रांस ते इटली वाहतूक करायचे होते. सदर भाडे इटली येथे इटली चलनात द्यावयाचे होते. इटालियन मालका विरुद्ध शॉट डेलीव्हारी आणि मालाच्या नुकसानाकरिता दावा दाखल करण्यात आला.

- सदर करार हा फ्रेंच किवा इटालियन कायद्यांतर्गत होऊ शकतो का?
- जर कोणत्याच पक्षाने एखाद्या कायद्याची मागणी नाही केली तर कोणता कायदा लागू पडतो.

4. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा (48)

- कायद्यांचा संघर्ष याचा उगम आणि विकास याबाबत चर्चा करा?
- सार्वजनिक धोरण परदेशी कायद्यावर कसे मर्यादा ठेवतात? Case Laws च्या मदतीने स्पष्ट करा.
- खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याची व्याख्या लिहा. त्याच्या इतिहासाचा शोध घ्या.
- अधिवासित्व म्हणजे काय अधिवासित्वाचे प्रकार स्पष्ट करा ?
- अधिकार क्षेत्र आणि निवडीचे कायदा ह्याचे विच्छेदन आणि न्यायिक विभक्तीकरण ह्या संदर्भात वर्णन करा ?
- बहुपात्नीविवाह मान्यता व अस्तित्व यांची चर्चा करा ?

(3 Hours)

[Total Marks : 100]

1. Answer the following questions in one or two sentences : 20
- What is meant by Lex situs?
 - Who is the Natural Guardian of married girl under Guardianship and Wards Act.
 - What do you mean by Khula?
 - What do you mean by Status?
 - Give any one distinction between lex Patrie and lex domicile.
 - Write two remedies available to the parties when there is Breach of Contract.
 - Is presumption of death a ground of divorce? Justify.
 - Give any one difference between Public and Private International Law.
 - What principle was enunciated in Boys vs. Chaplin?
 - What do you mean by lex celebration?
2. Short notes:(any Four) 20
- capacity to marry
 - section VI of Admiralty Courts Act.
 - Partial Renvoi
 - Kinds of Jurisdiction
 - Proper law of tort
 - Restitution of Conjugal Rights
3. Solve the following:(any Two) 12
- The Nigerian moslem man, aged 26, entered into potentially polygamous marriage in Nigeria with a Nigerian girl, aged 13, the marriage being valid by Nigerian law. Shortly thereafter, the couple moved to and cohabited in England.
 - Is the marriage of the couple invalid? Why?
 - What do you mean by ante-nuptial domicile?

[TURN OVER]

2. A ship owned by Italians was chartered by French Shippers to carry cargoes from France to Italy. Payment of freight was to be made in Italian currency in Italy. Italian owners were sued for short delivery and damage to cargo.
- Decide whether the contract would be governed by the French or Italian Law? Give reason.
 - What do you mean by Proper Law of Contract?
3. Lanley, domiciled in England, made a settlement. The proper law of settlement was English. Subsequently, he was domiciled in California. A California Court declared him incompetent because of his physical disabilities and appointed his wife as his guardian. The wife alone was authorized to exercise the power. The court of appeal held that the exercise was valid according to the English Law
- Is the court of appeal correct in upholding the Californian court's order? Why?
 - Does this case attract the doctrine of Universality of status? What is the doctrine of universality of status?
4. Answer in detail:(any four) 48
- Discuss the rules of conflict of law relating to the capacity of a person to make a will of movable and immovable property.
 - Explain the nature and meaning of conflict of Laws.
 - Discuss the approach of English Court towards the problems of classification.
 - How is domicile of choice acquired and lost ? Discuss with the help of case law.
 - Describe jurisdiction and choice of law in context of divorce and judicial separation.
 - Examine the extent to which English Courts would exercise jurisdiction over heads of state.

मराठी रुपांतर

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

(Set C)

१. खालील प्रश्नांची एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे द्या :-

२०

- (अ) "Lex Situs" म्हणजे काय?
- (ब) विवाहित स्त्रीचे नैसर्गिक पालक कोण असतात?
- (क) खुला म्हणजे काय?
- (ड) दर्जा म्हणजे काय?
- (फ) "Lex Patrie" आणि "Lex Domicile" यातील एक फरक सांगा.
- (ग) करार भंग होतो तेव्हा पक्षकारांत कोणते आय उपलब्ध असतात?
- (ह) मृत्यू हे गृहीतक घटस्फोटासाठी कारण आहे का? स्पष्ट करा.
- (स) सार्वजनिक आणि खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा यामधील एक फरक लिहा.
- (झ) Boys V. Chaplin ह्यामध्ये कोणते तत्व प्रतिपादीत केले?
- (ज) "Lex Celebration" म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा :- (कोणत्याही चार)

२०

- (अ) विवाहाची क्षमता
- (ब) कलम ६, सामुद्रिक न्यायालय कायदा.
- (क) पारशीयल रेनवॉय
- (ड) अधिकारक्षेत्राचे प्रकार
- (फ) अपवृत्तीचा योग्य कायदा
- (ग) विवाह पुनर्प्रस्थापन अधिकार

३. खालील प्रश्न सोडवा :- (कोणतेही दोन)

१२

- (अ) २६ वर्षीय नायजेरीयन मुसलमान याने १३ वर्षीय नायजेरीयन मुलीसोबत बहुपत्नीविवाह संपन्न केला. नायजेरीयन कायद्याप्रमाणे सदरहू विवाह वैध आहे. काही कालावधीतच जोडपे इंग्लंड येथे स्थलांतरित झाले आणि एकत्रित राहिले.
 - (१) जोडप्याचा विवाह अवैध आहे का? कसा?
 - (२) अॅन्टी न्युपच्युल डेमिसाईल म्हणजे काय?
- (ब) एक जहाज जे इटलीच्या मालकीचे होते ते माल वाहतूक करण्यासाठी फ्रान्स येथील व्यापाऱ्याने घेतले आणि माल फ्रान्सने इटलीला वाहतूक करायचा होता. सदर भाडे हे इटली येथे इटलियन चलनात द्यावयाचे होते. इटलियन मालकाविरुद्ध शॉर्ट डिलिव्हरी आणि मालाच्या नुकसानाकरिता दावा दाखल करण्यात आला.
 - (१) सदर करार हा इटलियन किंवा फ्रान्स यातील कोणत्या कायद्यांतर्गत येईल? कारणे द्या.
 - (२) कराराचा कायदा म्हणजे काय?

[TURN OVER

(क) लेंगले, इंग्लंडमधील अधिवासित्व त्याने एक समझोता केला. समझोत्याचा योग्य कायदा हा इंग्लिश होता. तदनंतर त्याने कॅलिफोर्नियाचे अधिवासित्व स्वीकारले. कॅलिफोर्निया येथील न्यायालयाने त्याला शारीरिक अपंगत्वामुळे अपात्र घोषित केले आणि त्याच्या पत्नीस पालक म्हणून नियुक्त केले. फक्त त्याच्या पत्नीस अधिकार वापरण्यास मुभा होती. अपिल न्यायालयाने इंग्लिश कायद्याप्रमाणे सदर अधिकार वापरणे वैध आहेत हे ठरविले.

(१) कॅलिफोर्निया येथील न्यायालयाने निर्णयास दुजोरा देणारा निर्णय अपिल न्यायालयाचा योग्य आहे का? कारणे द्या.

(२) सदर खटला हा दर्जाचे सार्वभौमत्व सिद्धांत यांस लागू होतो का ते लिहा.

४. स्पष्टीकरणासहित उत्तरे लिहा :-

४८

(अ) व्यक्तिच्या जंगम आणि स्थावर मालमत्तेसंदर्भात मृत्यूपत्र बनविणे याबाबत कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष यातील नियमांची चर्चा करा.

(ब) कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष म्हणजे काय? कायद्याचा संघर्ष याचा उगम आणि विकास याबाबत चर्चा करा.

(क) इंग्लिश कोर्टाचा वर्गीकरणाच्या समस्येकडील तृष्ठीकोन स्पष्ट करा.

(ड) अधिवासाची निवड मिळवणे आणि सोडणे कसे ते योग्य त्या केस लॉच्या आधारे स्पष्ट करा.

(फ) अधिकारक्षेत्र आणि चॉईस ऑफ लॉ ह्याचे विच्छेदन आणि न्यायिक विभक्तीकरण ह्या संदर्भात वर्णन करा.

(ग) हेड्स ऑफ स्टेटपेक्षा अधिक इंग्लिश न्यायालयाचे अधिकार केव्हा असू शकतात ?

SUB: Conflict of law
SEM: VI 3 Yrs LL.B
SEM: X 5 Yrs LL.B

NOV-2012

Con. 10106-12.

(3 Hours)

NM-7806
[Total Marks : 100

1. Answer the following questions very briefly.

20

- a) What is meant by 'prohibited degree of consanguinity and affinity' in the contract of marriage?
- b) What is meant by Universality of status?
- c) What is the valid age of marriage for girls under English Law?
- d) What is Zihar under Muslim Personal Law?
- e) Can parties choose their proper law of obligation? Give reason to your answer.
- f) What is the full form of UNCITRAL?
- g) Define Natural Guardian under Guardianship and Wards Act, 1890.
- h) What do you mean by domicile of dependency?
- i) What do you mean by *lex contractus*?
- j) Under the Domicile and Matrimonial Proceedings Act, 1973 what is the domicile of a married woman?

2. Short notes (any four):

20

- a) Theories of capacity to contract.
- b) Recognition of foreign judgement
- c) Proper law of tort
- d) Muta Marriage
- e) Partial Renvoi
- f) Status of adoption.

3. Solve the following problem (any two)

12

- 1) B, a domiciled Englishman, married E, a girl of 16, domiciled in England. Before the consummation of the marriage, B and E separated. Later E wished to marry another person S. To facilitate the marriage it was agreed that B should reside in Scotland for a minimum of 40 days to give jurisdiction to the Scottish courts and obtain the divorce. B resided in Scotland for more than 40 days. Such residence gave him the domicile of Scotland according to Scottish Law. Therefore he obtained a Scottish decree dissolving their marriage. Subsequently E married S and had children while B was still

[TURN OVER

alive. For the purpose of construction of a will, legitimacy of children of E by marriage with S, was to be decided. The House of Lords held that B was not domiciled in Scotland according to English Law. Therefore the Scottish Court had no jurisdiction to dissolve the marriage. As the Scottish decree could not be recognized in England, the marriage between B and E was never dissolved. Consequently the marriage of E with S was bigamous and void. Therefore children were illegitimate.

- a) Do you agree with the decision of The House of Court on legitimacy of the children? Give reason to your answer.
 - b) What do you understand by legitimacy?
- 2) The Nigerian moslem man, aged 26, entered into potentially polygamous marriage in Nigeria with a Nigerian girl, aged 13, the marriage being valid by Nigerian law. Shortly thereafter, the couple moved to and cohabited in England.
- a) Is the marriage of the couple invalid? Why?
 - b) What do you mean by ante-nuptial domicile?
- 3) Two London merchants had contracted in London for the carriage of a cargo of esparto from Algeria. In consequence of the outbreak of rebellion in rebellion in Algeria certain deliveries could not be made. By French Law in force there, the rising constituted *force majeure* which would have been defence to an action for non-delivery, if French Law applied to the contract. The court held that English law was applicable and held that the defendants were liable in damages for non-delivery.
- a) What do mean by *force majeure* ?
 - b) Which private International Law Principle was used by English court? Explain that maxim briefly.
- 4) Answer in detail
- i) Explain the meaning and nature of conflict of laws.
 - ii) Describe jurisdiction and choice of law in context of divorce and judicial separation
 - iii) What is the difference between tort and breach of contract?
 - iv) Critically discuss the Foreign Court Theory.
 - v) Discuss recognition of existence of polygamous marriage.
 - vi) Discuss the approach of English court towards the problems of classification.

प्रश्न क्र.१ खालील प्रश्नांची संक्षिप्त उत्तरे लिहा.

(२०)

१. विवाहातील करारामध्ये प्रतिबंधात्मक आप्त व निकट संबंधाची पायरी म्हणजे काय?
२. युनिव्हर्सिटी ऑफ स्टेटस म्हणजे काय?
३. इंग्रजी कायद्याप्रमाणे मुलीच्या विवाहासाठी कोणते वय वैध आहे?
४. मुस्लीम वैयक्तिक कायद्याप्रमाणे झिहार म्हणजे काय?
५. पक्षकार स्वतःहून प्रॉपर लॉ ऑफ ऑब्लिगेशन निवडू शकतात काय? समर्थनार्थ कारण द्या.
६. UNICITRAL याचे पूर्ण नाव काय आहे?
७. पालकत्व आणि पाल्य कायदा १८९० अंतर्गत नैसर्गिक पालक याची व्याख्या स्पष्ट करा?
८. परतंत्र देशातील अधिवासीत्व म्हणजे काय?
९. लेक्स कॉन्ट्रॅक्टस म्हणजे काय?
१०. वैवाहीक कामकाज कायदा १९७३ अंतर्गत विवाहीत स्त्रीचे अधिवासीत्व कोणते?

प्रश्न क्र.२ टिपा लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

१. करार करण्याच्या क्षमतेचे सिद्धांत लिहा
२. परदेशी न्याय निवाड्याची मान्यता
३. नुकसानीचा योग्य कायदा
४. मुटा विवाह
५. पार्शल रेनव्हॉय
६. दत्तकाचा दर्जा

प्रश्न क्र.३ खालील प्रॉब्लेम सोडवा (कोणतेही दोन)

(१२)

१. बी इंग्लीश अधिवासीत्व असलेला पुरुष, ई इंग्लीश अधिवासीत्व असलेल्या १६ वर्षांच्या मुलीशी विवाह करतो. विवाहाची सांगता होण्या अगोदर बी आणि ई वेगळे झाले. तत्पश्चात ई हिंस एस ह्या व्यक्तीशी विवाह करायचा होता, सदरहू लग्नास प्रवाहीत करण्यासाठी बी याने स्कॉटलॅण्ड येथे किमान ४० दिवस रहावे जेणेकरून स्कॉटीश कोर्टातून विवाह विच्छेदन मिळेल असे ठरले. बी हा स्कॉटलॅण्ड येथे ४० पेक्षा अधिक दिवस रहातात. अशा रहिवासामुळे त्यास स्कॉटीश कायद्याप्रमाणे स्कॉटलॅण्डचे अधिवासीत्व मिळाले आणि त्याप्रमाणे त्याने स्कॉटीश कोर्टातून विवाह विच्छेदनाची डिक्री मिळवली. तत्पश्चात ई याने एस बरीबर विवाह केला व त्यांना अपत्य बी जिवंत असताना झाली. मृत्यूपत्राच्या बांधणीसाठी ई आणि एस यांच्या विवाह संबंधातून जन्मलेल्या मुलांची वैधता निश्चित करावयाचे आहे. हाऊस ऑफ लॉर्ड ने असा निर्णय दिला की, बी हा इंग्लीश कायद्याप्रमाणे स्कॉटलॅण्डचा अधिवासी नाही त्यामुळे स्कॉटीश कोर्टास विवाह विच्छेदन करण्याचे अधिकारक्षेत्र नाही आणि त्यामुळे स्कॉटीश डिक्रीला इंग्लीश कायद्यास मान्य नाही व बी आणि ई मधील विवाह कधीही संपुष्टात आलेला नाही, परिणामतः ई चा एस बरीबर झालेला विवाह हा द्विविवाह व शून्य आहे. त्यामुळे अपत्यही अनौरस आहेत.

अ. तुम्हास हाऊस ऑफ लॉर्डस यांनी मुलांच्या कायदेशीरपणा संदर्भात दिलेल्या निर्णय मान्य आहे का? उत्तरास कारण द्या.

ब. कायदेशीरपणा म्हणजे काय?

[TURN OVER

२. २६ वर्षीय नायजेरीयन मुसलमान याने १३ वर्षीय नायजेरीयन मुलीसोबत बहुपत्नीविवाह संपन्न केला. नायजेरीयन कायद्याप्रमाणे सदरहू विवाह वैध आहे. काही कालावधीतच जोडपे इंग्लंड येथे स्थलांतरीत झाले आणि एकत्रीत राहिले.
- अ. जोडप्यांचा विवाह अवैध आहे का? कसा?
- ब. अन्टे न्युपच्युल डोमिसाईल म्हणजे काय?

३. लंडन येथील व्यापाऱ्यांनी अँस्पारटो ह्या मालाची अल्जेरियामधून वाहतूक करण्याचा करार केला अल्जेरियामधील दंगलीच्या कारणाने काही मालाची पोच होवू शकली नाही. फ्रेंच कायदा लागू केल्यास फोर्स मेजरची उत्पत्ती हे माल न पोचवण्याकरीता बचावाचे कारण असू शकते, जर फ्रेंच कायदा करारास लागू केला. कोर्टाने असा निर्णय दिला की, इंग्लीश कायदा लागू होतो आणि प्रतिवादी हे माल न पोचल्यामुळे झालेली नुकसान भरपाई देण्यास जबाबदार आहेत.

अ. फोर्स मेजर म्हणजे काय?

ब. कोणत्या खाजगी अंतरराष्ट्रीय कायद्याचे सूत्र इंग्लीश कोर्टाने वापरले? त्या म्हणीचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या.

प्रश्न क्र.४ स्पष्टीकरणासहीत उत्तरे लिहा.

(४८)

१. कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष याचा अर्थ आणि स्वभाव स्पष्ट करा?
२. अधिकारक्षेत्र आणि चॉईस ऑफ लॉ ह्याचे विच्छेदन आणि न्यायिक विभक्तीकरण ह्यासंदर्भात वर्णन करा.
३. नुकसानीचा कायदा व कराराचा भंग यांच्या मधील फरक स्पष्ट करा.
४. परदेशी न्यायालयांचा सिद्धांत टिकात्मक स्पष्ट करा.
५. बहुपत्नीविवाहाची मान्यता व अस्तित्व चर्चा करा.
६. इंग्लीश कोर्टाचा वर्गीकरणाच्या समस्येकडील दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer the following in **one or two** sentences :— 20
- What is the 'position of the Law in India regarding 'Domicile of Choice' ?
 - What is the minimum age of marriage in India ?
 - Give one reason when foreign Judgment is not conclusive as provided in Code of civil Procedure (Amendment) Act, 1999.
 - Write two grounds of validity of contracts in India.
 - What do you mean by the word 'Khula' under Muslim Law ?
 - Who is the guardian of major unmarried girl who is capable of maintaining herself ?
 - What do you mean by the principle Choice of Law ?
 - Can a married Hindu adopt in India? Justify your answer in short.
 - What do you mean by Status ?
2. Short Notes (any **four**) :— 20
- Kinds of Jurisdiction
 - Public Policy: a ground to exclude foreign law
 - Domicile of corporation
 - Difference between Private and Public International Law
 - Formal validity by *lex loci celerations*
 - Need of Recognizing Foreign Judgment.
3. Solve the following (any **two**) :— 12
- A marriage was celebrated in France between a domicile Frenchman and domiciled English woman. The French man was at all material times resident of France. The wife petitioned before an English court for annulling the marriage on the ground that the marriage was voidable due to willful refusal to consummate the marriage or inability to consummate it.
 - Which law will be applicable to determine the case ?
 - What do you mean by annulment of voidable marriage ?
 - American Court passed an *ex parte* interlocutory custody order in favour of the father of a 10 year old boy. The mother was unhappy with the decision. She removed the child from US and came with him to New Delhi.
 - What is the name of International Convention to check abduction of child from custody of other parent ? Has India signed the Convention ?
 - What is the basic purpose of custody order ?
 - A Billi of Lading was issued in respect of goods shipped abroad a Nova Scotian ship to be carried from Newfoundland to New York between residents in those countries provided that it was governed by English law.
 - What is the name of the case ?
 - What was held in this case ?
4. Answer in detail (any **four**) :— 48
- Examine citing cases the approach of English courts towards the problem of classification.
 - How is domicile acquired and lost? Cite relevant cases.
 - Explain with reference to decided cases whether Foreign Court Theory solves the problems of Renvoi.
 - Trace the history of Private International Law.
 - Mention and explain any five relevant sections of Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1999.
 - Discuss ideas of tort of recent importance in Private International Law,

[TURN OVER

१. एक किंवा दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे लिहा.

१० गुण

- डोमिसाईल ऑफ चाईस साठी भारतातील कायद्यांमध्ये परिस्थिती काय आहे ?
- भारतामध्ये विवाहासाठी किमान किती वय अपेक्षित आहे ?
- दिवाणी प्रक्रीया संहिता (अमेन्डमेन्ट) कायदा, १९९९ प्रमाणे परदेशी न्यायनिर्णय केव्हा कनवणूझीव ठरत नाहीत त्याचे एक कारण द्या.
- भारतामध्ये कटार वैधतेसंबंधी दिलेले दोन निकष लिहा.
- मूस्लीम कायद्यामधील सुला या शब्दाचा अर्थ काय ?
- जी सबाह अविवाहित मुलगी स्वतःच पालनपोषण करू शकते अशा मुलीचे पालक कोण ?
- चाईस ऑफ लॉ या सिद्धांताचा अर्थ काय ?
- विवाहित हिंदू भारतामध्ये दत्तक घेवू शकतो का ? तुमचे उत्तराचे थोडक्यात स्पष्टीकरण करा.
- दर्जा म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणतेही चार)

१० गुण

- अधिकारक्षेत्राचे प्रकार
- पब्लीक पॉलीसी : परदेशी कायदा वगळण्याचे निकष
- महामंडळाचे अधिवासीत्व
- खाजगी आणि सार्वजनिक अंतरराष्ट्रीय कायद्यांमधील फरक
- लेक्स लोकी सेलीब्रेथानने औपचारिक वैधता
- परदेशी न्यायनिर्णयांना मान्यता देण्याची गरज.

३. कोणतेही दोन सोडवा.

१२ गुण

- इरान फ्रेंच अधिवासीत्व असलेला पुरुष आणि इंग्लीश अधिवासीत्व असलेल्या महिलांमध्ये फ्रान्स येथे विवाह सोडला संपन्न झाला. संपूर्ण वैवाहिक कालात फ्रेंच पुरुष हा फ्रान्स येथेच वास्तव्य करीत होता. वैवाहिक संभोग जाणूनबुजून न करणे किंवा संभोग करण्यास असमर्थ असणे या कारणांस्तव विवाह वॉर्डेबल असल्याकारणाने महिलेने इंग्लीश न्यायालयामध्ये विवाह रद्दसाठी याचिका दाखल केली.
 - वरिल प्रकरणात निर्णय देण्यासाठी कोणता कायदा लागू होईल ?
 - वॉर्डेबल विवाहा रद्द करणे याचा अर्थ काय ?
- अमेरिकन न्यायालयाने एकतरफी संवादात्मक आदेश पारीत करून दहा वर्षे वयाच्या मुलाचा ताबा त्याच्या वडीलांना दिला. सदर आदेशाने आई दुःखी झाली. तिने मुलास अमेरिकेवून बाहेर काढले आणि दिल्ली येथे त्याला स्वतःसोबत घेवून आली.
 - कोणत्या अंतरराष्ट्रीय कटारप्रमाणे दुसऱ्या पालकाच्या ताब्यामधून लहान मुलाच्या अपहाराचे नियंत्रण करता येते त्याचे नाव सांगा. भारताने अशाप्रकारचा कटार सही केलेला आहे का ?
 - ताबा देण्याच्या आदेशाचा मूळ उद्देश काय ?
- न्यू फाऊंडलँड आणि न्यू यॉर्क या ठिकाणी रहात असलेल्या व्यक्तींनी नोवा स्कॉटीयन जहाजातून मालाची वाहतूक केली त्यासंदर्भात इंग्लीश कायद्याच्या तरतुदी अंतर्गत भरितपत्र देण्यात आले.
 - वरिल केसचे नाव काय ?
 - या केसमध्ये काय निर्णय झाला ?

४. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

४६ गुण

- वर्गीकरणाच्या प्रश्नाकडे इंग्लीश न्यायालयाचा दृष्टीकोन न्याय निर्णयासहीत विषद करा.
- अधिवासीत्व कशाप्रकारे प्राप्त होते व रद्द होते ? संबंधीत न्याय निर्णय द्या.
- परदेशी न्यायालयीन सिद्धान्त रेनवॉर्ड च्या प्रश्न सोडवू शकतात काय याचे संबंधीत न्यायनिर्णयासहीत स्पष्टीकरण द्या.
- खाजगी अंतरराष्ट्रीय कायद्याचा इतिहासाचा शोध द्या.
- दिवाणी प्रक्रीया संहिता (सुधारणा) कायदा १९९९ च्या संबंधीत पाच कलमांचा उल्लेख व स्पष्टीकरण द्या.
- नुकसानीचा कायद्याचे सध्याच्या परिस्थितीत खाजगी अंतरराष्ट्रीय कायद्यामधील महत्त्व याची संकल्पना विषद करा.

Conflict of Law

4a-11 77

Con. 1760-11.

3 years LLB Sem-VI

MT-6257

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in one or two sentences :—

20

- (a) Distinguish between Lex Patrie and Lex Domicile ?
- (b) Which law governs legitimacy of the child ?
- (c) Give two grounds when Foreign Law is excluded ?
- (d) What do you mean lis alibi pendens ?
- (e) What does the clause (b) of Section 13 C.P.C. lays down regarding Foreign Judgement ?
- (f) Distinguish between Recognition and Enforcement of Foreign Judgement.
- (g) Vita Food Case ?
- (h) What principle was enunciated in Boys Vs. Chaplin ?
- (i) What is capacity to marriage ?
- (j) What do you mean by muta marriage ?

2. Short notes (any four) :—

20

- (a) Foreign Court Theory.
- (b) Rome Convention.
- (c) Capacity to Marry.
- (d) Proper Law of Torts.
- (e) Kinds of Jurisdiction.

3. Solve the following (any two) :—

12

- (a) The husband and wife were first cousins. They were presumed to be domiciled in Portugal by whose Law Marriage between first cousin was prohibited in the absence of papal dispensation. They married in England and lived together in same house, though without consummating the marriage for 6 years :
 - (i) Comment on viability of marriage with reason and cite relevant case-law.
 - (ii) To what extent is the Lex loci celebration in relevant to capacity to marry ?
- (b) 'A' a jeweler, delivered a diamond in England, to 'B', a broker for the purpose of sale on the terms that no title was passed to 'B'. 'B' took the diamond to Paris and pledged it there to 'C'. Under the English Law, a person entrusted with the possession of a chattel for the purpose of sale was deemed to be the true owner thereof by the law of England, 'A's reservation of title was good against third parties.
 - (i) Which law will you apply ?
 - (ii) State reason for your answer ?
- (c) Langley, domicile in England, made a settlement. The proper law of settlement was English. Subsequently, he was domiciled in California. A California Court declared him incompetent because of his physical disability and appointed his wife as his guardian. The wife alone was authorised to exercise the power. The court of appeal held that the exercise was valid according to the English Law.
 - (i) Is the Court of Appeal correct in upholding the Californian Court's Order ? Why ?
 - (ii) Does this case attract the doctrine of universality of status ? What is the doctrine of universality of status ?

[TURN OVER

4. Answer the following in detail (any four) :—

- Discuss the approach of the English Court towards the problem of classification. Cite Case Law.
- What is conflict of law ? Trace the origin and development of the conflict of law.
- What do you understand by status ? discuss universality of status with exceptions to it.
- How is domicile of choice acquired and lost ? Discuss with reference to Case Law.
- Doctrine of Renvoi ?

(मराठी रूपांतर)

१. एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा :-

- लेक्स पार्ट आणि लेक्स डोमिसिल यातील फरक सांगा.
- कोणता कायदा मुलाची वैधता ठरवितो ?
- परदेशी कायदा कोणत्या दोन परिस्थितीत वगळता येतो ?
- लीस अॅलीबी पेन्डन्स म्हणजे काय ?
- दिवाणी प्रक्रिया संहिता कलम १३, क्लॉज (बी) मध्ये परदेशी न्याय निर्णयासंदर्भात काय तरतुद केलेली आहे ?
- मान्यता आणि परदेशी न्यायाची अंमलबजावणी यातील फरक सांगा.
- व्हिटा फूड केस.
- बॉईज विरूद्ध चॅपलीन ह्यामध्ये कोणते तत्त्व प्रतिपादीत केले ?
- विवाहाची क्षमता म्हणजे काय ?
- मुटा विवाह म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- परदेशी न्यायालय सिद्धांत.
- रोम कन्व्हेंशन.
- विवाहाची क्षमता.
- अपवृत्तीचा योग्य कायदा.
- अधिकार क्षेत्राचे प्रकार.

३. कोणतेही दोन सोडवा :

१२

(अ) नवरा बायको चुलत भावंडे आहेत. ते पोर्तुगालचे अधिवासी आहेत, तेथे चुलत भावंडामध्ये विवाह पोपच्या परवानगीशिवाय निषिद्ध आहे. ते इंग्लंडमध्ये विवाहबद्ध झाले आणि एका घरात एकत्र राहू लागले. त्यांनी सहा वर्षे विवाहोत्तर संभोग केला नाही —

(१) विवाहाच्या वैधतेवर कारणासहीत टिपणी करा आणि योग्य केस लॉ द्या.

(२) लेक्स लोसी कोणत्या मयदिपर्यंत विवाहाच्या क्षमतेबाबत लागू होते ?

(ब) अ ह्या सराफाने इंग्लंडमध्ये बी यास हिरा दिला जो दलाल आहे व त्याने मालकी हक्क हस्तांतरीत होणार नाहीत ह्या अटीवर विक्रीसाठी दिला. बी याने तो हिरा पॅरिस येथे क ह्याकडे गहाण ठेवला. इंग्लीश कायद्याप्रमाणे जंगम मालमतेबाबत ज्याकडे ताबा असेल त्याच्या मालकीची ती वस्तू आहे असे समजले जाते. पॅरिस कायद्याप्रमाणे अ ह्याचा राखीव मालकी हक्क हा तिसऱ्या पक्षकारांच्या हितावह असेल.

(१) कोणता कायदा तुम्ही लागू कराल ?

(२) तुमच्या उत्तराला कारण लिहा.

(क) लेगले, इंग्लंडमधील अधिवासीत्व, त्याने एक समझोता केला. समझोत्याचा योग्य कायदा हा इंग्लीश होता. तदनंतर त्याने कॅलिफोर्नियाचे अधिवासीत्व स्विकारले. कॅलिफोर्निया येथील न्यायालयाने त्याला शारिरीक अपंगत्वामुळे अपात्र घोषित केले आणि त्याच्या पत्नीस पालक म्हणून नियुक्त केले. फक्त त्याच्या पत्नीस अधिकार वापरण्यास मुभा होती. अपिल न्यायालयाने इंग्लीश कायद्याप्रमाणे सदर अधिकार वापरणे वैध आहे हे ठरविले.

(१) कॅलिफोर्निया येथील न्यायालयाने निर्णयास दुजोरा देणारा निर्णय अपील न्यायालयाचा योग्य आहे का ? कारण.

(२) सदर खटला हा दर्जाचे सार्वभौमत्व सिद्धांत ह्यास लागू होतो का ? दर्जा सार्वभौमत्व सिद्धांत काय आहे ते लिहा.

४. कोणतेही चार सोडवा :

४८

(अ) इंग्लीश न्यायालयाचा वर्गीकरणाच्या प्रश्नाकडे दृष्टीकोन कसा आहे ? ते सांगा न्यायालयीन खटले लिहा.

(ब) कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष म्हणजे काय ? कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष याचा उगम आणि विकास याबाबत स्पष्ट करा.

(क) दर्जा म्हणजे काय ? दर्जाचे सार्वभौमत्व अपवादासहित स्पष्ट करा.

(ड) अधिवासाची निवड मिळवणे आणि सोडणे कसे ते स्पष्ट करा, न्याय निर्णयाचा आधार घ्या.

(इ) रिनोव्हाईचा सिद्धांत.
